

Viite

Asia

ECOFIN -neuvosto 5.12.2019, Bryssel**Tiivistelmä**

Kokouksessa puheenjohtaja on valtiovarainministeri Mika Lintilä.

Kestävän rahoituksen agenda

Komissio julkaisi kestävän kasvun rahoitusta koskevan toimintasuunnitelman vuonna 2018 ja kertoo nyt Ecofin-neuvostolle suunnitelman etenemisestä sekä uusista aikomuksistaan kestävän rahoituksen osalta. Tämän jälkeen ministereiden on tarkoituksena käydä strategista keskustelua kestävään rahoitukseen liittyen. Komission alustuksen lisäksi strategisen keskustelun pohjana toimii puheenjohtajamaan laatima taustamuistio, jossa esitetään keskustelua ohjaavia kysymyksiä. Jäsenvaltioilta tiedustellaan muun muassa, mitkä komission vuonna 2018 julkaiseman kestävän kasvun rahoitusta koskevan toimintasuunnitelman toimista vaatisivat priorisointia uudelta komissiolta.

Päätelmät rahanpesun ja terrorismin rahoituksen torjuntaa koskevista strategisista prioriteeteista

Neuvostossa on tarkoitus hyväksyä päätelmät rahanpesun ja terrorismin rahoituksen estämisen strategisista tavoitteista. Rahanpesun ja terrorismin rahoituksen estäminen on yksi Suomen EU-puheenjohtajakauden painopisteistä. Keskeisiksi tulevien vuosien painopisteiksi esitetään rahanpesun ja terrorismin rahoitusta koskevan lainsäädännön pidemmälle menevää EU-harmonisointia, sääntelyn noudattamisen valvonnan tehostamista ja viranomaisten yhteistyön ja tiedonvaihdon tehostamista, erityisesti rajat ylittävissä tilanteissa sekä suorien valvontavaltuuksien osoittamista itsenäiselle EU-tason valvontaviranomaiselle joidenkin valvottavien osalta. Lisäksi esitetään, että komission tulisi raportoida päätelmissä linjattujen toimenpiteiden toteutumisesta puolivuositain.

Päätelmät pääomamarkkinaunionin syventämiseksi

Neuvostossa on tarkoitus hyväksyä päätelmät EU:n pääomamarkkinaunionin syventämiseksi. Pääomamarkkinaunionin syventämisen edistäminen on yksi Suomen EU-puheenjohtajakauden painopisteistä. Päätelmät sisältävät yleisemmän tason periaatteet pääomamarkkinaunionin syventämiseksi sekä yksityiskohtaisemmat toimenpiteet kyseisten periaatetavoitteiden saavuttamiseksi. Tavoitteet kohdistuvat yritysten (erityisesti pk-yritysten) rahoituksen saatavuuden edistämiseen, rakenteellisten ja oikeudellisten esteiden tunnistamiseen ja poistamiseen rajat-ylittävien pääomavirtojen kasvattamiseksi, vähittäissijoittajien sijoitusten lisäämiseen pääomamarkkinoilla, kestävän kehityksen ja digitalisaation edistämiseen ja hyödyntämiseen pääomamarkkinoilla sekä EU:n pääomamarkkinoiden riippumattomuuden, avoimuuden ja kilpailukyvyn vahvistamiseen. Päätelmät ohjaavat lähivuosien työtä pääomamarkkinaunionin syventämiseksi.

Muut asiat

Neuvosto pyrkii saavuttamaan poliittisen yhteisymmärryksen alkoholiveron rakennedirektiivin muutosehdotuksesta ja hyväksymään päätelmät energiaverotuksesta. Lisäksi tarkoitus on hyväksyä päätelmät Euroopan kehitysrahoituksen finanssiarkkitehtuurin kehittämisestä, neuvoston ja komission yhteinen lausuma ”Stablecoin”-virtuaalivaroista sekä Ecofin-neuvoston ilmastotyöohjelma. Neuvosto ottaa myös tiedoksi puheenjohtajan edistymisraportin pankkiunionin vahvistamisesta ja komission esittelyn järjestämättömien lainojen käsittelyä koskevan EU:n toimintasuunnitelman toimeenpanosta. Lisäksi mahdollisesti hyväksytään neuvoston päätökset ja suositukset vakaus- ja kasvusopimuksen toimeenpanosta.

Euroryhmä 4.12.

Euroryhmän asialistalla on Kreikan 4. tiukennetun valvonnan raportti, Kyproksen ja Espanjan ohjelman jälkeinen valvonta sekä euroryhmän työsuunnitelma alkuvuodelle 2020. Lisäksi asialistalla on euromaiden alustavien talousarviosuunnitelmien arviointi sekä euroalueen budjettitilanne ja näkymät kokonaisuutena. Euroryhmän laajennetussa kokoonpanossa on esillä raporttoiminen talous- ja rahaliiton syventämisestä valtioiden päämiehille joulukuussa.

Muut kokoukset, joihin valtiovarainministeri Lintilä osallistuu:

Euroopan vakausmekanismin hallintoneuvosto 4.12.2019

Euroopan vakausmekanismin (EVM) perustamisesta tehdyn sopimuksen 42 artiklan mukaan osa EVM:n jäsenistä merkitsee ja maksaa väliaikaisesti alennetun osuuden EVM:n pääomasta. Väliaikainen korjaus on voimassa 12 vuotta siitä, kun asianomainen jäsenvaltio otti euron käyttöön. Korjauksen voimassaoloajan päättyessä EVM:n jäsen merkitsee ja maksaa loppuosan pääomaosuudestaan. Jakoperusteen väliaikaista korjausta sovelletaan tällä hetkellä Latviaan, Liettuaan, Maltaan, Slovakiaan ja Viroon.

Malta otti euron käyttöön 1.1.2008, joten sitä koskevan korjauksen voimassaolo päättyy 1.1.2020. Tämän seurauksena Maltan osuus EVM:n peruspääomasta nousee ilman erikseen tehtäviä päätöksiä EVM:n perustamisesta tehdyn sopimuksen perusteella. Niiden EVM:n jäsenten, joihin ei sovelleta väliaikaista korjausta, osuus pääomasta alenee vastaavasti. EVM:n hallintoneuvosto hyväksyy yksimielisesti tästä seuraavat EVM-sopimuksen liitteiden I ja II mukautukset.

Maltan osuus maksetusta pääomasta kasvaa 13,96 miljoonaa euroa. Suomen osuus maksetusta pääomasta alenee 278 572 euroa ja se on mukautuksen jälkeen 1 437 070 000 euroa. Malta maksaa Suomelle alentuvan pääomaosuuden määrän takaisin. Suomen pääomaosuus laskee 1,7844 prosentista 1,7841 prosenttiin.

Hallintoneuvoston on tarkoitus nimittää tilintarkastuslautakunnan jäseneksi Euroopan tilintarkastustuomioistuimen esittämäksi jäseneksi Baudilio Tomé Muguruza 17.12.2019 alkavaksi kolmen vuoden toimikaudeksi.

Asialista:

1. **Esityslistaehdotuksen hyväksyminen**
2. **A-kohtien luettelon hyväksyminen**
 - a) **Muiden kuin lainsäädäntöasioiden luettelo**
 - b) **(mahd.) Lainsäädäntöasioiden luettelo**

Lainsäädäntöasiat

3. **(mahd.) Valmisteverot**
Alkoholiveron rakennedirektiivin muutosehdotus **s. 5**
= Poliittinen yhteisymmärrys
4. **Pankkiunionin vahvistaminen** **s. 8**
= Edistymisraportti
5. **Muut asiat**
 - a) **Direktiivi tuloverotietojen ilmoittamisesta**
= Ruotsi valtuuskunnan tiedotusasia
 - b) **Nykyiset rahoituspalvelulainsäädännön ehdotukset**
= Informaatiota puheenjohtajalta

Ei-lainsäädäntöasiat

6. **(mahd.) Päätelmät energiaverotuksesta** **s. 11**
= Hyväksyntä
7. **Päätelmät Euroopan kehitysrahoituksen finanssiarkkitehtuurin parantamisesta** **s. 13**
= Hyväksyntä
8. **ECOFIN ilmastotyöohjelma** **s. 18**
= Hyväksyntä
9. **Neuvoston ja komission yhteinen lausuma ”Stablecoin”-virtuaalivaroista** **s. 20**
= Hyväksyntä
10. **Neuvoston päätelmät strategisista prioriteeteista rahanpesun ja terrorismin rahoittamisen torjunnasta** **s. 22**
= Hyväksyntä
11. **Päätelmät pääomamarkkinaunionin syventämisestä** **s. 26**
= Hyväksyntä
12. **Kestävän rahoituksen agenda** **s. 29**
= Informaatiota komissiolta ja näkemystenvaihto

13. **Järjestämättömien lainojen käsittelyä koskevan EU:n toimintasuunnitelman toimeenpano** s. 32
 = *Komission esittely*
14. **Neuvoston päätökset ja suositukset vakaus- ja kasvusopimuksen toimeenpanosta** s. 36
 = *Hyväksyntä*
15. **Muut asiat**
- EU:n luettelo veroasioissa yhteistyöhaluttomista lainkäyttöalueista**
 = *Tanskan valtuuskunnan pyynnöstä*

Keskiviikko 4.12.

15:00 Euroryhmä

s. 39

17:00 Euroryhmän laajennettu kokoonpano

Torstai 5.12.

9:00 Ecofin aamiainen

9:30 Ecofin-neuvosto

Valtiovarainministeriö

PERUSMUISTIO

VM2019-00662

VO Kivimies Pia(VM)

25.11.2019
JULKINEN

Asia

ECOFIN-neuvosto 5.12.2019, Bryssel;**3. (mahd.) Valmisteverot****Alkoholiveron rakennedirektiivin muutosehdotus**

Kokous

Talous- ja rahoitusasioiden neuvosto 05.12.2019

U/E/UTP-tunnus

U 63/2018 vp

Käsittelyvaihe ja jatkokäsittelyn aikataulu

Ecofin-neuvostossa on tavoitteena saavuttaa poliittinen yhteisymmärrys alkoholiveron rakennedirektiivin muutosehdotuksesta.

Komissio antoi direktiiviehdotuksensa 25.5.2018, minkä jälkeen ehdotusta ja sittemmin puheenjohtajien kompromissiehdotuksia on käsitelty useita kertoja neuvoston verotyöryhmässä. Coreperissä ja Ecofinissä asiaa on käsitelty maalis- ja toukokuussa. Suomen puheenjohtajuuskaudella asiaa on käsitelty korkean tason verotyöryhmässä 28.10., Coreperissä 30.10. ja Ecofinissä 8.11. Asiassa ei kuitenkaan ole saavutettu yhteisymmärrystä.

Asiaa käsiteltiin korkean tason verotyöryhmässä jälleen 22.11. Kahdella jäsenvaltiolla oli edelleen kielteinen kanta asiaan. Ennen Ecofiniä asiaa on tarkoitus käsitellä vielä Coreperissä 27.11.

Suomen kanta

Suomi toimii kokouksessa puheenjohtajana eikä esitä omia kansallisia kantoja.

Suomi tukee U-kirjelmässä esitetyn ehdotuksen tavoitteita vähentää niin yritysten, kansalaisten kuin viranomaisten hallinnollista työtä ja kustannuksia. Myös veropetosten torjuminen ja laittoman alkoholin tuottamiseen käytettävän denaturoidun alkoholin kielteisten terveysvaikutusten vähentäminen ovat kannatettavia tavoitteita.

Pääasiallinen sisältö

Euroopan komissio antoi 25.5.2018 ehdotuksen alkoholin ja alkoholijuomien valmisteverojen rakenteiden yhdenmukaistamisesta annetun neuvoston direktiivin 92/83/ETY (alkoholiveron rakennedirektiivi) muuttamisesta (COM(2018) 334 final).

Direktiiviehdotuksen tavoitteena on vähentää sääntelystä aiheutuvia yritysten, kansalaisten ja viranomaisten hallinnollista työtä ja kustannuksia. Ehdotuksella vähennettäisiin erilaisten tulkintojen mahdollisuutta ja oikeudellista epävarmuutta. Ehdotuksella tavoitellaan myös veropetosten torjumista ja laittoman alkoholin tuottamiseen käytettävän denaturoidun alkoholin kielteisten terveysvaikutusten vähentämistä.

Komission ehdotus sisältää alkoholijuomien luokitteluun, alennettuihin verokantoihin ja verovapautuksiin liittyviä muutosehdotuksia. Ehdotus on muuttunut monin osin neuvoston verotyöryhmässä, erityisesti siihen on lisätty uusia vapaaehtoisia verovapauksia ja pientuottaja-alennuksen soveltamisalaa on laajennettu. Marraskuun Ecofin-käsittelyn jälkeen avoimena kysymyksenä on edelleen kotitislauksen verovapaus. Yhteisymmärrystä ei ole siitä, tulisiko täyttää verovapautta ylipäänsä olla mahdollista myöntää kotiloissa tislatulle alkoholille.

EU:n oikeuden mukainen oikeusperusta/päätöksentekomenettely

Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT-sopimus) 113 artikla (yksimielinen päätöksenteko)

Käsittely Euroopan parlamentissa

Euroopan talous- ja sosiaalikomitea antoi lausuntonsa 17.10.2018.
Euroopan parlamentti antoi lausuntonsa 24.10.2018.

Kansallinen valmistelu

Valtiovarainministeriö
EU9-jaosto (verot) kirjallinen menettely 20.–26.6.2018
U-kirjelmä U 63/2018 vp
EU-ministerivaliokunta 8.3.2019, 8.–10.5.2019 (kirjallinen menettely) ja 1.11.2019
EU-ministerivaliokunta 29.11.2019

Eduskuntakäsittely

Suuri valiokunta 26.9.2018 (SuVEK 96/2018 vp), 8.3.2019 (SuVEK 213/2018 vp),
10.5.2019 ja 6.11.2019 (SuVEK 29/2019 vp)
Suuri valiokunta 29.11.2019

Kansallinen lainsäädäntö, ml. Ahvenanmaan asema

Asia ei kuulu Ahvenanmaan maakunnan lainsäädäntövaltaan.

Taloudelliset vaikutukset

Mahdolliset talousarviovaikutukset riippuvat kansallisista päätöksistä.

Muut asian käsittelyyn vaikuttavat tekijät

-

Asiakirjat

Ehdotus alkoholin ja alkoholijuomien valmisteverojen rakenteiden yhdenmukaistamisesta annetun direktiivin 92/83/ETY muuttamista koskevaksi neuvoston direktiiviksi

14350/19

Laatijan ja muiden käsittelijöiden yhteystiedot

VM/VO, neuvotteleva virkamies, Pia Kivimies, puh. 0295 530 183
etunimi.sukunimi@vm.fi

EUTORI-tunnus

EU/2018/1110

Liitteet

Viite

Valtiovarainministeriö

PERUSMUISTIO

VM2019-00653

RMO Santaharju Nina(VM)

22.11.2019
JULKINEN

Asia

**ECOFIN-neuvosto 5.12.2019, Bryssel;
4. Pankkiunionin vahvistaminen**

Kokous

Talous- ja rahoitusasioiden neuvosto 05.12.2019

U/E/UTP-tunnus

Käsittelyvaihe ja jatkokäsittelyn aikataulu

Ecofin-neuvosto ottaa tiedoksi puheenjohtajan edistymisraportin pankkiunionin vahvistamisesta sekä yhteistä talletussuojajärjestelmää koskevaa ehdotusta teknisellä tasolla valmistelevan työryhmän työskentelystä.

Suomen kanta

Suomi toimii kokouksessa puheenjohtajana eikä esitä omia kansallisia kantoja.

Pääasiallinen sisältö

Komissio antoi marraskuussa 2015 lainsäädäntöehdotuksen yhteisen talletussuojajärjestelmän (EDIS) perustamisesta. Ehdotuksen teknistä käsittelyä on tehty eri puheenjohtajavaltioiden johdolla tammikuusta 2016 alkaen neuvoston pankkiunionityöryhmässä (AHWP). ECOFIN-neuvosto sopi kesäkuussa 2017 pankkiunionin viimeistelyn tiekartasta, jonka mukaisesti poliittisia neuvotteluja yhteisestä talletussuojasta jatketaan, kun pankkisektorin riskien vähentämisessä on edetty. Eurohuippukokous totesi kesäkuussa 2018, että olisi käynnistettävä työ tiekartan laatimiseksi yhteistä talletussuojaa koskevien poliittisten neuvottelujen aloittamisen suhteen. Eurooppa-neuvosto linjasi joulukuussa 2018, että laajennetun euroryhmän alaisuuteen asetetaan korkean tason työryhmä valmistelemaan uutta tiekarttaa edellytyksistä, jotka tulisi saavuttaa yhteistä talletussuojaa koskevien poliittisten neuvottelujen käynnistämiseksi.

Kesällä 2019 korkean tason työryhmän alle perustettiin kolme alatyöryhmää käsittelemään 1) kriisinratkaisua ja rajat ylittävää integraatiota, 2) valtionvelkakirjojen vakavaraisuuskohtelua ja rahoitusvakautta sekä 3) yhteistä talletussuojaa. Alatyöryhmien puheenjohtajat raportoivat alatyöryhmissä käydyistä keskusteluista ja henkilökohtaisista näkemyksistään tarvittavista tulevista toimista korkean tason työryhmälle, joka puolestaan keskustelee näiden perusteella mahdollisen uuden tiekartan osa-alueista 25.11 laajennetun euroryhmätyöryhmän kokouksessa. Korkean tason työryhmän puheenjohtaja raportoi edelleen laajennetulle euroryhmälle 4.12.2019. Laajennetussa

euroryhmätyöryhmässä ja euroryhmässä on odotettavissa laajaa keskustelua pankkisektorin riskien vähentämisestä sekä pankkiunionin tulevasta syventämisestä ja yhteisen talletussuojajärjestelmän mahdollisesta rakenteesta ja sen ennakkoehdoista. Euroryhmässä käyty keskustelu voi heijastua myös ECOFIN-neuvostossa tämän asiakohdan käsittelyssä.

Pankkiunionin vahvistamista käsittelevä neuvoston ad hoc työryhmä kokoontui Suomen kaudella yhden kerran. Kokouksessa komissio esitteli päivitetyn yhteisten talletussuojamaksujen laskemiseen käytettävän datankeruulomakkeen ja tietojenkeräysprosessin aikataulun sekä tilaamansa talletussuojadirektiivin kansallisia poikkeuksia koskevan tutkimuksen tuloksia. Euroopan pankkiviranomainen (EBA) ja yhteinen kriisinratkaisuneuvosto (SRB) pitivät kokouksessa esitykset mm. pankkien tappiopuskurivaatimusten (MREL) täyttämisestä ja Romanian kaudella hyväksyttyyn, niin sanottuun pankkipakettiin kuuluvien säädösten täytäntöönpanosta. Edistymisraportissa kuvattujen lainsäädäntömuutosten soveltamiseen liittyy erilaisia siirtymäaikoja. Lisäksi direktiivimuutokset edellyttävät muutoksia kansalliseen lainsäädäntöön. Näiden muutosten tosiasialliset vaikutukset pankkisektorin riskeihin toteutuvatkin siten vasta vaihteittain tulevaisuudessa. Puheenjohtajan edistymisraportissa kuvataan lyhyesti myös edistystä järjestämättömien luottojen toimintasuunnitelman (NPL Action Plan) toteuttamisessa, josta ECOFIN-neuvosto saa myös komission päivityksen.

EU:n oikeuden mukainen oikeusperusta/päätöksentekomenettely

-

Käsittely Euroopan parlamentissa

-

Kansallinen valmistelu

Valtiovarainministeriö & EUE
EU-ministerivaliokunta 29.11.2019

Eduskuntakäsittely

SuV 29.11.2019

Kansallinen lainsäädäntö, ml. Ahvenanmaan asema

-

Taloudelliset vaikutukset

-

Muut asian käsittelyyn vaikuttavat tekijät

-

Asiakirjat

Edistymisraportti, 14354/19 & 14355/19

Laatijan ja muiden käsittelijöiden yhteystiedot

VM/RMO, Erityisasiantuntija Nina Santaharju, nina.santaharju@vm.fi, p. 02955 30042
EUE / Erityisasiantuntija Jaakko Weuro, jaakko.weuro@formin.fi, p. +32(0)472 900 550

EUTORI-tunnus

EU/2019/0139

Liitteet

Viite

Valtiovarainministeriö

PERUSMUISTIO

VM2019-00664

VO Sandell Merja

25.11.2019
JULKINEN

Asia

**ECOFIN-neuvosto 5.12.2019, Bryssel;
6. (Mahd.) Päätelmät energiaverotuksesta**

Kokous

Talous- ja rahoitusasioiden neuvosto 05.12.2019

U/E/UTP-tunnus

-

Käsittelyvaihe ja jatkokäsittelyn aikataulu

ECOFIN-neuvostossa on tavoitteena saavuttaa sopimus neuvoston päätelmistä, jotka tarjoaisivat neuvoston poliittista ohjausta uudelle komissiolle energiaverotusta koskevaa jatkotyötä varten.

Syyskuun 2019 epävirallisessa valtiovarainministereiden kokouksessa keskusteltiin Suomen aloitteesta energiaverotuksen roolista ilmastonmuutoksen hillinnässä. Syyskuussa saatiin myös komission arviointiraportti nykyisestä energiaverodirektiivistä. Näiden pohjalta neuvoston verotyöryhmässä on 3. ja 29.10. sekä 13.11. jatkettu keskustelua tavoitteena antaa neuvoston päätelmät energiaverotuksen kehittämiseksi. Päätelmätekstin työstämisessä on edetty hyvin ja valtaosa jäsenvaltioista on hyväksynyt tekstin. Täyteen yhteisymmärrykseen ei kuitenkaan päästy, minkä takia asiaa käsiteltiin myös neuvoston korkean tason verotyöryhmässä 22.11. Kokouksessa tehdyistä muotoiluehdotuksista huolimatta yksimielisyyttä ei saatu aikaiseksi avoinna olevaan kysymykseen siitä, viitataanko päätelmissä tiettyihin sektoreihin, kuten lento- ja meriliikenteeseen.

Asia on Coreperissä 27.11. ennen ECOFIN-neuvostoa.

Suomen kanta

Suomi toimii kokouksessa puheenjohtajana eikä esitä omia kansallisia kantoja.

Pääasiallinen sisältö

Nykyinen energiaverodirektiivi on vuodelta 2003. Sekä komissio että jäsenvaltiot pitävät sitä monelta osin vanhentuneena. Direktiivi ei muun muassa tue EU:n hiilineutraalisuustavoitetta. Puheenjohtajan laatimassa päätelmäluonnoksessa direktiivin uudistamiseksi on ilmastonäkökohtien ohella korostettu sisämarkkinoiden toimivuutta, EU:n kilpailukykyä, jäsenvaltioiden fiskaalisia tarpeita, jäsenvaltioiden erityispiirteitä sekä sosiaali- ja aluepoliittisia näkökohtia.

Jäsenvaltiot ovat pitäneet päätelmäluonnosta tasapainoisena ja yleiset tukeneet sitä. Avoimena kysymyksenä on enää päätelmien yksi kohta, jonka kirjoittamistavasta on erimielisyyttä. Kahdella jäsenvaltiolla on varauma siihen, tuleeko kohdassa mainita lentoliikenne (ei meriliikennettä), kun taas yksi jäsenvaltio pitää tärkeänä, että myös lento- ja meriliikenne mainitaan päätelmissä yhtenä esimerkkinä tulevista energiaverotuksen kehittämistarpeista. Monet jäsenvaltiot ovat kuitenkin korostaneet päätelmien säilyttämistä puheenjohtajan ehdotuksen mukaisena.

EU:n oikeuden mukainen oikeusperusta/päätöksentekomenettely

Päätelmien hyväksyminen edellyttää jäsenvaltioiden yksimielisyyttä.

Käsittely Euroopan parlamentissa

Asiaa ei käsitellä Euroopan parlamentissa.

Kansallinen valmistelu

Valtiovarainministeriö
EU-ministerivaliokunta 29.11.2019

Eduskuntakäsittely

Suuri valiokunta 29.11.2019

Kansallinen lainsäädäntö, ml. Ahvenanmaan asema

Asia ei kuulu Ahvenanmaan maakunnan lainsäädäntövaltaan.

Taloudelliset vaikutukset

-

Muut asian käsittelyyn vaikuttavat tekijät

-

Asiakirjat

14046/19

Laatijan ja muiden käsittelijöiden yhteystiedot

VM/VO, hallitusneuvos Merja Sandell, puh. 02955 30191, merja.sandell@vm.fi

EUTORI-tunnus

EU/2019/0152

Liitteet

Viite

Valtiovarainministeriö

PERUSMUISTIO

VM2019-00641

KVR af Ursin Anne(VM)

20.11.2019
JULKINEN

Asia

ECOFIN-neuvosto 5.12.2019, Bryssel;**7.Eurooppalaisen kehitysrahoituksen rakenteen kehittäminen; neuvoston päätelmät**

Kokous

Talous- ja rahoitusasioiden neuvosto 05.12.2019

U/E/UTP-tunnus

Käsittelyvaihe ja jatkokäsittelyn aikataulu

Neuvosto asetti 9.4.2019 viisaiden henkilöiden työryhmän arvioimaan toimenpiteitä EU:n ulkoisen rahoitusarkkitehtuurin kehittämiseksi, ottaen huomioon koko järjestelmän toimivuus. Työryhmän puheenjohtaja Thomas Wieser esitteli loppuraportin 10.10.2019 ECOFIN-neuvostolle ja neuvosto kävi asiassa yleiskeskustelun. Viisaiden henkilöiden työryhmän ehdotuksiin perustuen finanssineuvokset (FICO) ovat yhdessä neuvoston kehitystyöryhmän (CODEV) kanssa 6.11.2019 lähtien käsitelleet päätelmäluonnosta. EFC keskustelee asiasta 25.-26.11.2019. Ulkoasiainneuvosto (kehitysministerit) keskustelivat aiheesta kokouksessaan 25.11.2019. Päätelmissä esitetään useita lyhyen tähtäimen toimia eurooppalaisen kehitysrahoituksen toimivuuden parantamiseksi sekä asetetaan askelmerkkejä jatkotyölle. Joulukuun ECOFIN-neuvostossa puheenjohtajamaa Suomen tavoite on saavuttaa sopu päätelmistä ja suunnitelma jatkotoimista.

Neuvottelutilanne

Jäsenvaltiot ovat melko yksimielisiä lyhyen aikavälin toimista, mutta ehdotetuista pidemmän aikavälin arkkitehtuurimuutoksista ei vallitse yhteisymmärrystä. Jotkut kannattavat nykyisen järjestelmän vahvistamista. Monet jäsenmaat korostavat lisäselvitysten tarvetta. Jotkut jäsenmaat kannattavat eurooppalaisen kehitysrahoituksen vahvistamista EBRD:n pohjalle. Toiset jäsenmaat ovat kannattaneet sen vahvistamista EIP:n EU:n ulkopuolisen rahoituksen ympärille. Sen sijaan ehdotus, jonka mukaan perustettaisiin kokonaan uusi instituutio, ei ole juurikaan saanut kannatusta. Päätelmäluonnoksessa esitetään, että EIP ja EBRD esittäisivät raportin pohjalta toimia, jotka ne aikovat toteuttaa kehitysrahoitusarkkitehtuurin tehostamiseksi, minkä jälkeen neuvosto arvioisi toimien toteuttamiskelpoisuutta. Neuvosto antaisi mahdolliset päätelmät pidemmän tähtäimen jatkotoimista vuoden 2020 aikana.

Suomen kanta

Suomi toimii kokouksessa puheenjohtajana eikä esitä omia kansallisia kantoja.

Valtioneuvosto pitää tärkeänä, että EU:n ulkoista rahoitustoimintaa ja sen rakenteita tehostetaan; ja näkee tarpeellisenä nykyistä kokonaisvaltaisemman strategisen näkemyksen muodostamisen EU:ssa.

Kansainvälisten rahoituslaitosten omistajaohjausta ja EU:n vaikuttavuutta tulee jatkuvasti kehittää yhteistyössä EU:n jäsenmaiden kesken. Suomi katsoo, että Euroopan investointipankki (EIP) ja Euroopan jälleenrakennus- ja kehityspankki (EBRD) ovat keskeisessä asemassa ulkoisten investointien toteuttajina. Niiden välisen yhteistyön ja työnjaon kehittäminen on erityisen tärkeää.

Suomi on puheenjohtajamaana pyrkinyt viemään eteenpäin prosessia, joka johtaisi eurooppalaisen kehitysrahoitusarkkitehtuurin kehittämiseen viisaiden työryhmän esittämien ehdotusten pohjalta. Suomi on jäsenvaltioiden kanssa käytyjen keskusteluiden pohjalta lisäksi pitänyt tärkeänä selvittää ratkaisua, joka perustuisi EIP:n ja EBRD:n yhteistyön lisäämiseen. Pidemmän tähtäimen jatkotoimien osalta työryhmän ehdotukset tulee analysoida tarkemmin, jotta ehdotusten poliittiset, oikeudelliset ja erityisesti taloudelliset reunaehdot selvitetään.

Pääasiallinen sisältö

Tarve EU:n kehitysrahoitustoiminnan tehostamiselle johtuu kasvavista rahoitustarpeista etenkin Afrikassa. Väestön nopea kasvu, köyhyys ja ilmastomuutos, joihin liittyy yhteiskunnalliset levottomuudet ja muuttoliike, aiheuttavat voimakkaita investointitarpeita. EU on kokonaisuutena maailman suurin kehitysavun myöntäjä. EU:n jäsenvaltiota ja instituutiot myönsivät vuonna 2017 kehitysapua 76 miljardia euroa. Samaan aikaan geopolitiikka ja taloudellinen kilpailu on lisääntynyt erityisesti Kiinan aktiivisuuden vuoksi.

Edellinen arvio EU:n kehitysrahoituksen toimivuudesta tehtiin vuonna 2010 ns. Camdessus-raportissa. Kehittämistoimet kohdistuivat tuolloin komission, Euroopan investointipankin (EIP) ja kansallisten toimijoiden – lähinnä ranskalaisten ja saksalaisten hallinnoimien rahoitusmekanismien kehittämiseen, jossa yhdistettiin EU:n lahjarahoitusta tukemaan markkinaehtoisia rahoitusinstrumentteja. Kehityshankkeisiin onkin saatu mukaan jossain määrin myös yksityisiä rahoittajia takausten avulla. Vuonna 2016 perustettiin Euroopan kestävän kehityksen rahasto (EKKR). Sen sijaan raportin esitys komission, EIP:n ja Euroopan jälleenrakennus- ja kehityspankin (EBRD) kolmansien maiden rahoitukseen liittyvien rahoitustoimien integroimiseksi jonkinlaiseksi yhtenäisemmäksi kokonaisuudeksi ei saanut kannatusta.

Keväällä 2019 EU:n ministerineuvosto nimitti riippumattomista asiantuntijoista koostuvan korkean tason viisaiden ryhmän, jonka puheenjohtajana toimi Thomas Wieser. Ryhmän tehtävänä on tehdä ehdotuksia siitä, miten parantaa eurooppalaisen kehitysrahoituksen rakenteita.

Ryhmän mukaan EU:n ja sen jäsenmaiden toimijoita on erittäin suuri joukko, jolloin toimien johdonmukaisuuden saavuttaminen on vaikeaa. Toimijoiden välillä esiintyy päällekkäisyyksiä, ajoittain jopa kilpailua. Samoin toimintasäännöissä ja standardeissa on havaittu eroja. Rahoituksen pirstaloituminen on myös johtanut siihen, että kohdemaissa EU:n näkyvyys ja sen myötä EU:n vaikutusvalta ja vaikuttavuus ovat merkittävästi vähäisemmät, kuin EU:n kehitysrahoituksen

kokonaismäärä antaisi odottaa. Järjestelmä on kokonaisuudessaan monimutkainen ja siihen kytkeytyy johtamishaasteita.

Työryhmän raportti sisältää useita ehdotuksia lyhyen aikavälin toimiksi, joihin pitäisi ryhtyä välittömästi. Näihin sisältyvät toimet, joilla vahvistetaan ja yhtenäistetään komission ja neuvoston välistä kehityspoliittista ohjausta ja sen selkeää kommunikointia ulospäin. Samoin korostetaan eri toimijoiden välistä yhteistyötä. Yhtenä keskeisenä asiana työryhmä toteaa, että monivuotisiin rahoituskehyksiin liittyvä naapuruus-, kehitys - ja kansainvälinen yhteistyö rahoitusinstrumenttia (NDICI) koskeva asetus tulee olemaan tärkeä vaihe kohti rakenteellisempia muutoksia eurooppalaiseen kehitysrahoitus arkkitehtuuriin.

Työryhmän suositusten pohjalta puheenjohtajamaa on yhdessä neuvoston sihteeristön kanssa laatinut päätelmät, joiden sisältö on seuraava;

Välittömät toimet nykyjärjestelmän toimivuuden parantamiseksi

Jäsenmaita kannustetaan vahvempaan omistajuuteen EU:n kehityspoliitikassa ja läheisempään yhteistyöhön ja koordinaatioon komission ja unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkean edustajan kanssa. Päätelmissä todetaan, että EU-maiden tulee profiloitua selkeäksi ja näkyväksi toimijaksi kehitysrahoituksessa ja yhdessä komission ja Euroopan ulkosuhdehallinnon kanssa laatia alueelliset ja maastrategiat, jolla tämä tavoite saavutetaan.

Päätelmissä todetaan, että komission ja Euroopan ulkosuhdehallinnon tulee entistä tehokkaammin pyrkiä edistämään koordinaatiota kaikkien eurooppalaisten kehitysrahoittajien toiminnassa lisäämällä yhteisiä maakohtaisia ja alueellisia toimintasuunnitelmia. Tähän antaa hyvän mahdollisuuden EU:n laaja edustustoverkosto ympäri maailmaa, joiden pohjalta voidaan rakentaa yhteistyöalustoja (country platforms). On tärkeää, että komissio vahvistaa omaa osaamistaan arvioidessaan kehitysrahoitushankkeita.

Päätelmissä todetaan, että EU-toimijoiden keskinäistä koordinaatiota tulee parantaa silloin, kun se on tarkoituksenmukaista sekä edistää kehitysrahoituksessa yhteisten strategioiden ja standardien kehittämistä. Samoin on tärkeää, että kehitetään keinoja, joilla voidaan paremmin yhdistää kehitystutkimuksen tuloksia käytännön rahoitusstrategioihin. Samoin tulee kehittää keskitetty tietokanta, jossa yksittäisistä hankkeista saadut tiedot ja kokemukset voidaan yhdistää kokonaisnäkemykseksi EU:n kehitysrahoituksesta.

Päätelmissä pidetään tärkeänä, että myös pienillä toimijoilla kehitysrahoituksen piirissä on mahdollisuus täysipainoiseen osallistumiseen eurooppalaisessa kehitysrahoituksessa. Samoin tulisi kehittää yhteistyötä yksityisen sektorin rahoittajien kanssa luomalla yhteisiä standardeita ja liiketoimintamalleja kehitysrahoituksessa.

Neuvosto pyytää komissiota ja EU:n ulkosuhdehallintoa raportoimaan vuoden 2020 alussa omista toimistaan, joilla eurooppalaista kehitysrahoitusarkkitehtuuria voidaan vahvistaa.

Jatkotoimet

Päätelmissä todetaan, että pääpaino jatkotoimissa asetetaan nykyisten resurssien tehokkaampaan käyttöön. Pidemmälle menevät mahdolliset institutionaaliset muutokset edellyttävät merkittävää jatkoselvitystä. EIP:ltä ja EBRD:ltä on pyydetty viisaiden henkilöiden työryhmän raporttiin kirjalliset vastaukset, joista käy ilmi minkälaisiin konkreettisiin toimiin ne ovat valmiita ryhtymään välittömästi parantaakseen tehokkuutta sekä keskinäistä yhteistoimintaa. Lisäksi neuvosto pyytää pankeilta selvitystä minkälaisia poliittisia, oikeudellisia ja taloudellisia vaikutuksia rakenteelliset muutokset aiheuttaisivat pankeille, kun vaihtoehtoina ovat a) EBRD:n ympärille rakennetaan eurooppalainen ilmasto- ja kehityspankki. Erityisesti on ollut esillä vaihtoehto, jossa EBRD laajentaisi toimintaansa Saharan eteläpuoleiseen Afrikkaan tai b) kehitetään EIP:n EU:n ulkopuolista rahoitusta perustamalla tytäryhtiö ”Euroopan ilmasto- ja kehityspankki” tai ”Euroopan kestävä kehityksen pankki”. Samoin komissiolta ja EU:n ulkosuhdehallinnolta on pyydetty kirjallisena näkemyksiä avoimiin kysymyksiin ja vaihtoehtoihin.

Suomen tavoite on ollut viedä prosessia eteenpäin ja prosessia viedään edelleen eteenpäin Kroatian puheenjohtajuuskaudella.

EU:n oikeuden mukainen oikeusperusta/päätöksentekomenettely

-

Käsittely Euroopan parlamentissa

-

Kansallinen valmistelu

Asia valmistellaan koordinoitusti ulkoministeriön kanssa.

EU-ministerivaliokunta 29.11.2019.

Eduskuntakäsittely

Suuri valiokunta 29.11.2019.

Kansallinen lainsäädäntö, ml. Ahvenanmaan asema

-

Taloudelliset vaikutukset

-

Muut asian käsittelyyn vaikuttavat tekijät

-

Asiakirjat

Europe in the World – the future of the European financial architecture of development, 2019.

Luonnos ECOFIN-neuvoston päätelmiksi.

Laatijan ja muiden käsittelijöiden yhteystiedot

VM/KVR Finanssineuvos Anne af Ursin, anne.af.ursin@vm.fi, p. 040 768 1272

EUTORI-tunnus

EU/2019/0689

Liitteet**Viite**

Valtiovarainministeriö

PERUSMUISTIO

VM2019-00647

KO Heinonen Miika(VM), Kekäläinen
Antti(VM), Vartia Laura(VM)

21.11.2019

JULKINEN

Asia

**ECOFIN-neuvosto 5.12.2019; Bryssel;
8. ECOFIN-ilmastotyösuunnitelma**

Kokous

Talous- ja rahoitusasioiden neuvosto 05.12.2019

U/E/UTP-tunnus

Käsittelyvaihe ja jatkokäsittelyn aikataulu

Ecofin-neuvostossa on tarkoitus hyväksyä Ecofin-ilmastotyösuunnitelma.

Taloustaloudellinen komitea (EPC) hyväksyi sen jo kokouksessaan 20.11. ja suunnitelma on vielä käsittelyssä talous- ja rahoituskomiteassa (EFC) 26.11. ennen Ecofin-neuvoston kokousta.

Suomen kanta

Suomi toimii neuvoston puheenjohtajana eikä esitä omia kansallisia kantoja.

Pääasiallinen sisältö

Suomi puheenjohtajanaan esitteli taloustaloudellisessa komiteassa 20.11. luonnosta Ecofin-ilmastotyösuunnitelmaksi. Ilmastotyösuunnitelmaluonnos hyväksyttiin komiteassa ja sen otsikko muutettiin neuvoston lakipalveluiden ehdotuksen mukaiseksi.

Työsuunnitelmaluonnos on jatkumoa syyskuun epävirallisen Ecofin-neuvoston keskustelusta liittyen valtiovarainministerien rooliin ilmastonmuutoksen ehkäisyssä, siihen sopeutumisessa ja siirtymässä ilmastoneutraaliin talouteen. Epävirallisessa keskustelussa annettiin vahva tuki puheenjohtajamaan aloitteelle järjestää säännöllisiä Ecofin-ministerien keskusteluja ilmastoaiheista. Työsuunnitelmaluonnos pohjaa epävirallisen Ecofin-keskustelun antiin.

Tulevat neuvoston puheenjohtajamaat päivittävät työsuunnitelmaa säännöllisesti. Työsuunnitelmassa on esitelty yleiset periaatteet ja tärkeimmät politiikka-aiheet säännöllisiin Ecofin-ministerien keskusteluihin. Siinä listataan myös alustavat aihekokonaisuudet, joita Ecofin-ministerien keskusteluissa voisi käsitellä. Potentiaalisia aihealueita ovat muiden muassa kestävä rahoitus, vihreä budjetointi, hiilen hinnoittelu, vihreä verotus ja ympäristölle haitalliset tuet.

EU:n oikeuden mukainen oikeusperusta/päätöksentekomenettely

-

Käsittely Euroopan parlamentissa

-

Kansallinen valmistelu

EU-ministerivaliokunta 29.11.2019

Eduskuntakäsittely

Suuri valiokunta 29.11.2019

Kansallinen lainsäädäntö, ml. Ahvenanmaan asema

-

Taloudelliset vaikutukset

-

Muut asian käsittelyyn vaikuttavat tekijät

-

Asiakirjat

-

Laatijan ja muiden käsittelijöiden yhteystiedot

VM/KO finanssineuvos Laura Vartia, p. 0295 530 228

VM/KO finanssiasiantuntija Antti Kekäläinen, p. 0295 530 386

Sähköposti: etunimi.sukunimi@vm.fi

EUTORI-tunnus**Liitteet****Viite**

Valtiovarainministeriö

PERUSMUISTIO

VM2019-00645

RMO Kuusinen Miki(VM)

21.11.2019
JULKINEN

Asia

ECOFIN-neuvosto 5.12.2019, Bryssel;**9. Neuvoston ja komission yhteinen lausuma ”Stablecoin”-virtuaalivaroista.**

Kokous

Talous- ja rahoitusasioiden neuvosto 05.12.2019

U/E/UTP-tunnus

Käsittelyvaihe ja jatkokäsittelyn aikataulu

Hyväksytään marraskuun talous- ja rahoitusasioiden neuvostossa esillä ollut komission ja neuvoston ns. globaaleja stablecoin-hankkeita koskevan lausuma.

Asiaa on aiemmin käsitelty marraskuun talous- ja rahoituskomiteassa (EFC), rahoituspalvelukomiteassa (FSC) sekä Ecofin-neuvostossa.

Suomen kanta

Suomi toimii kokouksessa puheenjohtajana eikä esitä omia kansallisia kantoja.

Suomi kannattaa lausuman antamista.

Suomi katsoo, että taloudellisesti mielekkäitä uusia teknologioita, mukaan lukien uusia maksamiseen liittyviä innovaatioita, on syytä arvioida finanssisektorilla tarkasti niiden hyödyntämiseksi tavalla, joka edistää taloudellista tehokkuutta. Tällä hetkellä esimerkiksi kryptovarojen laajempaan (sääntelemättömään) käyttöönottoon liittyisi lukuisia ongelmia ja avoimia kysymyksiä, jotka edellyttävät tarkempaa jatkoselvitystä rahoitusmarkkina-
viranomaisten ja keskuspankkien toimesta.

Suomi pitää tärkeänä, että Euroopan unionin harmonisoitu rahoitusmarkkinasääntely kattaa tulevaisuudessa rahoituspalvelutoimialan uudet digitaaliset liiketoimintamuodot ja digitaaliset ilmiöt, joilla on merkittävyyttä asiakkaansuojan toteutumisen ja rahoitusvakauden sekä rahoitusmarkkinoiden häiriöttömän toiminnan kannalta.

Pääasiallinen sisältö

Suomi antoi puheenjohtajavaltion ominaisuudessa marraskuun Ecofin-neuvostossa tiedonannon komission ja neuvoston yhteisestä lausumaluonnoksesta, joka käsitteli mahdollisia lainsäädäntötoimenpiteitä koskien erinäisiä kryptovarահankkeita, kuten esimerkiksi ns. globaaleja ”stablecoineja”.

Kryptovarot ovat olleet myös G20-maiden valtiovarainministereiden ja keskuspankkien pääjohtajien kokouksen agendalla Washingtonissa lokakuussa 2019. G20 on tässä

yhteydessä pyytänyt Rahoitusvakausneuvostoa (FSB) neuvomaan kryptovaroihin liittyvässä kannanmuodostuksessa.

Kryptovaroiksi kutsutaan virtuaalisia maksuvälineitä, jotka kiertävät haltijalta toiselle ilman keskitettyä tilinpitoa. Tällaisia ovat myös nyt käsiteltävänä olevat Stablecoin – tyyppiset kryptovarot, joille on tyypillistä ao. kryptovaran arvon teoreettinen sitominen esimerkiksi jonkin hyödykkeen tai virallisen valuutan arvoon.

EU:n oikeuden mukainen oikeusperusta/päätöksentekomenettely

-

Käsittely Euroopan parlamentissa

-

Kansallinen valmistelu

EU-ministerivaliokunta 29.11.2019

Eduskuntakäsittely

Suuri valiokunta 29.11.2019

Kansallinen lainsäädäntö, ml. Ahvenanmaan asema

-

Taloudelliset vaikutukset

-

Muut asian käsittelyyn vaikuttavat tekijät

-

Asiakirjat

Neuvoston ja komission yhteinen lausuma ”Stablecoin” –virtuaalivaroista.

Laatijan ja muiden käsittelijöiden yhteystiedot

VM/RMO, finanssineuvos Miki Kuusinen, puhelin 02955 30339.
etunimi.sukunimi@vm.fi

EUTORI-tunnus

EU/2019/0139

Liitteet

Viite

Suomen Pysyvä Edustusto Bryssel EUE

PERUSMUISTIO

VM2019-00654

Weuro Jaakko(UM)

22.11.2019
JULKINEN

Asia

ECOFIN-neuvosto 5.12.2019, Bryssel;**10. Päättelät rahanpesun ja terrorismin rahoituksen torjuntaa koskevista strategisista prioriteeteista**

Kokous

Talous- ja rahoitusasioiden neuvosto 05.12.2019

U/E/UTP-tunnus

Käsittelyvaihe ja jatkokäsittelyn aikataulu

ECOFIN-neuvostossa 5.12.2019 on tarkoitus hyväksyä päätelät rahanpesun ja terrorismin rahoituksen estämisen strategisista tavoitteista.

ECOFIN-neuvosto kävi aiheesta näkemystenvaihdon kokouksessaan 10.10. Päättelmäluonnokset on valmisteltu rahoituspalvelukomiteassa ja talous- ja rahoituspalvelukomiteassa.

Suomen kanta

Suomi toimii kokouksessa puheenjohtajana eikä esitä omia kansallisia kantojaan.

Rahanpesun ja terrorismin rahoituksen estäminen on yksi Suomen EU-puheenjohtajakauden painopisteistä. Suomen tavoitteena on, että EU:n jäsenvaltiot sopivat rahanpesun ja terrorismin rahoituksen torjuntaa koskevista strategisista linjauksista, jotka toimivat komission mahdollisten tulevien lainsäädäntöehdotusten pohjana.

Keskeisiksi tulevien vuosien painopisteiksi esitetään rahanpesun ja terrorismin rahoitusta koskevan lainsäädännön pidemmälle menevää EU-harmonisointia, sääntelyn noudattamisen valvonnan tehostamista ja viranomaisten yhteistyön ja tiedonvaihdon tehostamista, erityisesti rajat ylittävissä tilanteissa sekä suorien valvontavaltuuksien osoittamista itsenäiselle EU-tason valvontaviranomaiselle, joidenkin valvottavien osalta.

Pääasiallinen sisältö

Viime vuosien aikana Euroopassa on tullut esille useita epäilyjä tapauksista, joissa erityisesti pankkien toimet rahanpesun ja terrorismin rahoituksen estämiseksi eivät ole olleet riittäviä. ECOFIN-neuvosto hyväksyi joulukuussa 2018 päätelät ja toimintasuunnitelman rahanpesun vastaisen toiminnan tehostamiseksi. Päättelmien

mukaisesti Euroopassa tulee muun muassa ottaa oppia aiemmista virheistä. Toimintasuunnitelmassa komission tehtäväksi annettiin tehdä arviointi esille tulleista tapauksista ja toimenpide-ehdotukset havaittujen puutteiden korjaamiseksi.

Komissio antoi 24.7.2019 Euroopan parlamentille ja neuvostolle rahanpesun ja terrorismin rahoituksen estämistä koskevan tiedonannon ja neljä arviointiraporttia. Tiedonannossa tarkastellaan keinoja parantaa rahanpesun ja terrorismin rahoituksen estämistä koskevien EU:n puitteiden täytäntöönpanoa ja annetaan yleiskuva neljästä komission laatimasta raportista (*ks. tarkemmin E42/2019 vp*). ECOFIN-neuvosto kävi näiden arvioiden pohjalta näkemystenvaihdon kokouksessaan 10.10. Päätelmälouonnokset on tämän jälkeen valmisteltu rahoituspalvelukomiteassa ja talous- ja rahoituspalvelukomiteassa.

Päätelmälouonnoksissa kehoitetaan jäsenvaltioita etenemään ripeästi rahanpesun ja terrorismin rahoitusta koskevan lainsäädännön kansallisessa toimeenpanossa ja tehokkaassa soveltamisessa. Lisäksi jäsenvaltioita, valvontaviranomaisia ja komissiota kehoitetaan saattamaan loppuun kaikki neuvoston joulukuussa 2018 hyväksymässä rahanpesunvastaisessa toimintasuunnitelmasta päätetyt toimenpiteet.

Päätelmälouonnoksissa esitetään, että komission tulisi ensi tilassa tehdä perusteellinen arvio mahdollisista lainsäädännöllisistä esteistä, jotka estävät rahanpesun ja terrorismin rahoituksen estämisen valvontaan ja toimeenpanoon osallistuvien viranomaisten tiedonvaihtoa ja yhteistyötä sekä pyydetään komissiolta tarvittavat lainsäädäntöehdotukset näiden esteiden poistamiseksi. Komissiota pyydetään myös selvittämään, miten valvonnan tehokkuutta ja yhdenmukaisuutta voidaan parantaa, erityisesti rajat ylittävän toiminnan osalta. Rahanpesun selvittelykeskusten rajat ylittävää yhteistyötä ja yhteistä analyysitoimintaa tukemaan esitetään luotavaksi koordinaatio- ja tukijärjestelmä.

Päätelmälouonnoksissa esitetään, että rahanpesun ja terrorismin rahoituksen estämistä koskevaa lainsäädäntöä tulisi vahvistaa harmonisoimalla tietyt säännökset kaikissa jäsenvaltioissa suoraan sovellettavien asetusten. Lisäksi päätelmälouonnoksissa esitetään, että komission tulisi tältä osin painottaa erityisesti rahoitusalaalla toimivia koskevaa sääntelyä, mutta arvioida suoraan sovellettavan EU-sääntelyn ulottamista myös rahoitusalan ulkopuolisiin toimintoihin.

Päätelmälouonnoksissa annetaan komissiolle toimeksianto arvioida suorien valvontavaltuuksien osoittamista itsenäiselle EU-tason valvontaviranomaiselle. EU-tason valvontaa tulisi päätelmälouonnosten mukaan harkita joidenkin valvottavien (ilmoitusvelvollisten yritysten tai toimijoiden) osalta, ottaen huomioon näiden toiminnan riskit ja rajat ylittävä luonne.

Päätelmälouonnoksissa esitetään, että komission tulisi raportoida päätelmissä linjattujen toimenpiteiden toteutumisesta puolivuositain, alkaen kesäkuussa 2020.

EU:n oikeuden mukainen oikeusperusta/päätöksentekomenettely

Neuvoston päätelmät eivät ole oikeudellisesti sitova päätös. Niiden hyväksyminen edellyttää jäsenvaltioiden yksimielisyyttä.

Käsittely Euroopan parlamentissa

Euroopan parlamentti on ottanut kantaa rahanpesun ja terrorismin rahoitusta koskevan unionin lainsäädännön kehittämiseen 26.3.2019 talousrikoksista, veropetoksista ja veronkierrosta antamassaan päätöslauselmassa ([2018/2121\(INI\)](#)).

Euroopan parlamentti hyväksyi myös 19.9.2019 päätöslauselman rahanpesun vastaisen unionin lainsäädännön täytäntöönpanon tilanteesta ([2019/2820\(RSP\)](#)), jossa se otti kantaa komission julkaisemiin arviontiraportteihin.

Kansallinen valmistelu

Valtiovarainministeriö
EU-ministerivaliokunta 29.11.2019

Eduskuntakäsittely

Ks. E42/2019 vp
SuV 29.11.2019

Kansallinen lainsäädäntö, ml. Ahvenanmaan asema

-

Taloudelliset vaikutukset

Rahanpesulla ja terrorismin rahoittamisella on merkittäviä taloudellisia vaikutuksia yhteiskunnalle. Harmaan talouden suuruudeksi Suomessa on arvioitu eri selvityksissä 1-10 % bruttokansantuotteesta. Suomessa harmaan talouden suuruus on yleisesti arvioiden pienempi kuin EU:ssa keskimäärin.

Rahanpesun estämistoimintaan kohdistuvan valvonnan vahvistaminen on rikollisuuden torjunnan ohella tärkeää rahoitusvakauden ja pankkitoiminnan riskien vähentämisen sekä pankkiunionin toiminnan kannalta. Väitetyt rahoituslaitosten rahanpesutapaukset ovat laskeneet Euroopan rahoitus- ja pankkijärjestelmän luotettavuutta sekä johtaneet yksittäisten pankkien aiempaa alhaisempiin tulosarvioihin sekä kohonneisiin rahoituskustannuksiin. On mahdollista, että erityisesti Yhdysvaltain viranomaiset voivat määrätä erittäin suuria seuraamusmaksuja yksittäisille eurooppalaisille pankeille. Osa pankeista on tehnyt seuraamusmaksujen varalta varauksia kirjanpidossaan.

Muut asian käsittelyyn vaikuttavat tekijät

Terrorismin ja rajat ylittävän rikollisuuden torjuntaa koskevan tiedonvaihdon ja yhteistyön lisääminen on määritelty yhdeksi painopisteeksi Eurooppa-neuvoston kesäkuussa hyväksymässä EU:n strategisessa ohjelmassa vuosille 2019-2024. Suomen aloitteesta valmistellut neuvoston päätelmät rahanpesun ja terrorismin rahoituksen estämisestä koskevista tulevaisuuden linjauksista ovat osa strategisen ohjelman toimeenpanoa.

Asiakirjat

Draft Council Conclusions on strategic priorities for anti money-laundering and terrorist financing (LIMITE)

Laatijan ja muiden käsittelijöiden yhteystiedot

VM/RMO, erityisasiantuntija Jaana Vehmaskoski, 02955 30267,
jaana.vehmaskoski@vm.fi

VM/RMO, lainsäädäntöneuvos Maarit Pihkala, 02955 30310, maarit.pihkala@vm.fi

EUE, erityisasiantuntija Jaakko Weuro, +32 (0) 472 900 550, jaakko.weuro@formin.fi

EUTORI-tunnus

EU/2019/1045

Liitteet**Viite**

Valtiovarainministeriö

PERUSMUISTIO

VM2019-00672

RMO Häyrynen Janne(VM)

25.11.2019
JULKINEN

Asia

**ECOFIN-neuvosto 5.12.2019, Bryssel;
11. Pöytäkirjat pääomamarkkinaunionin syventämiseksi**

Kokous

Talous- ja rahoitusasioiden neuvosto 05.12.2019

U/E/UTP-tunnus

E 72/2015 vp, E 66/2017 vp

Käsittelyvaihe ja jatkokäsittelyn aikataulu

ECOFIN-neuvostossa 5.12.2019 on tarkoitus hyväksyä pöytäkirjat EU:n pääomamarkkinaunionin syventämiseksi.

Pöytäkirjaluonnokset on valmisteltu rahoituspalvelukomiteassa sekä talous- ja rahoituspalvelukomiteassa.

Suomen kanta

Suomi toimii kokouksessa puheenjohtajana eikä siten esitä omia kansallisia kantojaan.

Pääomamarkkinaunionin syventämisen edistäminen on yksi Suomen EU-puheenjohtajakauden painopisteistä. Suomen tavoitteena on, että EU:n jäsenvaltiot sopivat pöytäkirjasta pääomamarkkinaunionin syventämiseksi.

Pääasiallinen sisältö

Syyskuun epävirallisessa ECOFIN-kokouksessa Helsingissä Suomi puheenjohtajana valmisteli ja johti keskustelua pääomamarkkinoiden kehittämistarpeista ja pääomamarkkinaunionin tulevista prioriteeteista. Keskustelujen pohjalta työtä jatkettiin määrätietoisesti ja rakentavassa hengessä muiden jäsenvaltioiden kanssa neuvoston pöytäkirjien laatimiseksi EU:n pääomamarkkinaunionin syventämiseksi.

Pöytäkirjat sisältävät yleisemmän tason periaatteet pääomamarkkinaunionin syventämiseksi sekä yksityiskohtaisemmat toimenpiteet kyseisten periaatetavoitteiden saavuttamiseksi. Tavoitteet kohdistuvat yritysten (erityisesti pk-yritysten) rahoituksen saatavuuden edistämiseen, rakenteellisten ja oikeudellisten esteiden tunnistamiseen ja poistamiseen rajat-ylittävien pääomavirtojen kasvattamiseksi, vähittäissijoittajien sijoitusten lisäämiseen pääomamarkkinoilla, kestävän kehityksen ja digitalisaation edistämiseen ja hyödyntämiseen pääomamarkkinoilla sekä EU:n pääomamarkkinoiden riippumattomuuden, avoimuuden ja kilpailukykyyn vahvistamiseen.

Päätelmät tulevat ohjaamaan vahvasti lähivuosien työtä pääomamarkkinaunionin syventämiseksi.

EU:n oikeuden mukainen oikeusperusta/päätöksentekomenettely

Neuvoston päätelmät eivät ole oikeudellisesti sitova päätös. Niiden hyväksyminen edellyttää jäsenvaltioiden yksimielisyyttä.

Käsittely Euroopan parlamentissa

-

Kansallinen valmistelu

Valtiovarainministeriö
EU-ministerivaliokunta 29.11.2019

Eduskuntakäsittely

Valtioneuvoston selvitys pääomamarkkinaunionin luomista koskevasta komission toimintasuunnitelmasta (E 72/2015 vp, TaVL 19/2015 vp, SuVP 41/2015 vp)

Valtioneuvoston selvitys komission pääomamarkkinaunionia koskevan toimintasuunnitelman väliarvioinnista (E 66/2017 vp, TaVL 41/2017 vp)

Suuri valiokunta 29.3.2019, kirjallinen menettely, 6.9.2019

Suuri valiokunta 29.11.2019

Kansallinen lainsäädäntö, ml. Ahvenanmaan asema

-

Taloudelliset vaikutukset

Pääomamarkkinaunionin integraation syventämisen ja yritysten rahoitusvaihtoehtojen monipuolistamisen tavoitteena on lisätä EU:n rahoitusmarkkinoiden vakautta, luotettavuutta ja kansainvälistä kilpailukykyä. Asialla on todennäköisesti myönteisiä kansantaloudellisia vaikutuksia muun muassa yritysten kasvuun ja kilpailukykyyn sekä työllisyyteen. Yritysten ja kansalaisten sijoitusvaihtoehtojen lisäämisellä pyritään myös saavuttamaan myönteisiä taloudellisia vaikutuksia.

Muut asian käsittelyyn vaikuttavat tekijät

-

Asiakirjat

Draft Council conclusions on the deepening of the capital markets union

Laatijan ja muiden käsittelijöiden yhteystiedot

VM/RMO, lainsäädäntöneuvos Janne Häyrynen, puh. 0503417242,
janne.hayrynen@vm.fi

EUTORI-tunnus

Liitteet

Viite

Valtiovarainministeriö

PERUSMUISTIO

VM2019-00655

RMO Kouri Milla(VM)

22.11.2019
JULKINEN

Asia

**ECOFIN -neuvosto 5.12.2019, Bryssel;
12. Kestävän rahoituksen agenda**

Kokous

Talous- ja rahoitusasioiden neuvosto 05.12.2019

U/E/UTP-tunnus

Käsittelyvaihe ja jatkokäsittelyn aikataulu

ECOFIN-neuvostossa komissio kertoo kestävän rahoituksen toimintasuunnitelman etenemisestä sekä uusista aikomuksistaan kestävän rahoituksen osalta. Komission esiin tuomien toimien tarkoituksena on olla osa Von der Leyenin ”European Green Dealia”, mutta koska uusi komissio ei ole vielä virkaa tekevä, varonee komissio viittaamasta tähän liian vahvasti.

ECOFIN-neuvoston asiakohdan tarkoituksena on antaa ministereille mahdollisuus kertoa näkemyksiään kestävän rahoituksen osalta. Ministeritason strategista keskustelua kestävästä rahoituksesta on kaivattu niin komission kuin jäsenvaltioidenkin osalta. Osa ministereistä sivusi kestäväää rahoitusta syyskuun epävirallisen ECOFIN-neuvoston lounaan ilmasto-keskustelussa.

Suomen kanta

Suomi toimii kokouksessa puheenjohtajana eikä esitä omia kansallisia kantoja.

Suomi kuitenkin on aikaisemmin kannattanut kestävän rahoituksen edistämistä.

Pääasiallinen sisältö

Asiakohdassa komissio tulee kertomaan kestävän rahoituksen hankkeen etenemisestä ja uusista suunnitelmista. Komission alustuksen jälkeen ministereille annetaan mahdollisuus keskustella aiheesta. Keskustelua varten puheenjohtajamaa on valmistellut lyhyen taustamuistion. Taustamuistiossa annetaan taustatietoa hankkeesta sekä siinä on muutama kysymys, joiden tarkoitus on ohjata keskustelua.

Taustamuistiossa kerrotaan, että komissio julkaisi 2018 kestävän kasvun rahoitusta koskevan toimintasuunnitelman, jonka tarkoituksena on ohjata pääomia tukemaan entistä paremmin kestäväää kasvua ja kestäviä sijoituksia. Komissio julkaisi maaliskuussa kolme lainsäädäntöehdotusta kestävästä rahoituksesta: tiedonantovelvoitteita koskeva asetusehdotus, asetusehdotus vähähiilisistä viitearvoista ja ns. taksonomia-asetusehdotus. Edellä mainitut kaksi ovat jo sovittuja. Tällä hetkellä taksonomia-lainsäädäntöehdotus on trilogi-neuvotteluissa EU:ssa. Lisäksi taustamuistiossa todetaan, etteivät nämä

lainsäädäntöehdotukset riittä kestävän rahoituksen valtavirtaistamiseen, vaan uusia toimia tarvitaan. Taustamuistiossa korostetaan myös kestävän rahoituksen globaalia puolta ja sitä, että myös globaalilla tasolla työskennellään rahoitusmarkkinoiden viherryttämiseksi.

Taustamuistion ensimmäinen kysymys koskee komission vuonna 2018 julkaisemaa kestävän kasvun rahoitusta koskevaa toimintasuunnitelmaa ja siihen liittyviä toimia. Jäsenvaltioilta kysytään, mitkä toimintasuunnitelman toimista vaatisivat priorisointia uudelta komissiolt.

Toinen kysymyskokonaisuus koskee uusia mahdollisia konkreettisia toimia, joita jäsenvaltiot toivoisivat priorisoitavan. Kohdassa on nostettu esille toimia, jotka tukisivat uusia ympäristöystävällisiä teknologioita sekä ilmastosiirtymään tarvittavia energia- ja infrastruktuureja tukevia sijoituksia että toimia, jotka tukevat yksityisen sektorin kestävämmäksi muuttumisessa, ja korostetaan jäsenvaltioiden keskinäistä tiedonjakoa parhaista käytänteistä.

Kolmas kysymys koskee, miten kestävä rahoitusta voitaisiin edistää EU-rajojen ulkopuolella.

EU:n oikeuden mukainen oikeusperusta/päätöksentekomenettely

-

Käsittely Euroopan parlamentissa

Komission antaman taksonomia-lainsäädäntöehdotusta koskevat EU-instituutioiden väliset neuvottelut ovat parhaillaan meneillään. Taksonomia-lainsäädäntöehdotus on yksi komission Kestävän kasvun rahoitusta koskevan toimintasuunnitelman toimi.

Kansallinen valmistelu

EU-ministerivaliokunta 29.11.2019

Eduskuntakäsittely

Suuri valiokunta 29.11.2019

Kansallinen lainsäädäntö, ml. Ahvenanmaan asema

-

Taloudelliset vaikutukset

-

Muut asian käsittelyyn vaikuttavat tekijät

-

Asiakirjat

Puheenjohtajan taustamuistio

Laatijan ja muiden käsittelijöiden yhteystiedot

VM/RMO, finanssiasiantuntija Milla Kouri, p. 02955 30056
etunimi.sukunimi@vm.fi

UM/EUE, erityisasiantuntija Marianna Uotinen, p. +32473523119
etunimi.sukunimi@formin.fi

EUTORI-tunnus

EU/2018/1163

Liitteet**Viite**

Suomen Pysyvä Edustusto Bryssel EUE

PERUSMUISTIO

EUE2019-03839

EUE Aho Katri(UM)

22.11.2019
JULKINEN

Asia

ECOFIN -neuvosto 5.12.2019, Bryssel;**13. Järjestämättömien lainojen käsittelyä koskevan EU:n toimintasuunnitelman toimeenpano**

Kokous

Talous- ja rahoitusasioiden neuvosto 05.12.2019

U/E/UTP-tunnus

Käsittelyvaihe ja jatkokäsittelyn aikataulu

Ecofin-neuvosto ottaa tiedoksi komission esityksen järjestämättömien luottojen toimintasuunnitelman (ns. NPL Action Plan) toteuttamisen edistymisestä.

Suomen kanta

Suomi toimii kokouksessa puheenjohtajana eikä esitä omia kansallisia kantoja.

Suomi tukee järjestämättömien luottojen ongelman ratkaisemiseksi tehtäviä toimenpiteitä. Järjestämättömien luottojen ongelmien selkeä vähentyminen erityisesti niissä jäsenvaltioissa, jossa ne ovat edelleen korkealla tasolla ja siten pelikentän tasaaminen on Suomelle yksi pankkiunionissa etenemisen edellytyksistä.

Pääasiallinen sisältö

Neuvosto hyväksyi 11.7.2017 järjestämättömiä luottoja koskevan toimintasuunnitelman ("Non-performing loans (NPLs) Action Plan"). Toimintasuunnitelmassa eri toimielimiä kehoitetaan toteuttamaan toimenpiteitä, joilla voidaan puuttua järjestämättömien lainojen suuriin osuuksiin pankkien taseissa Euroopassa ja ehkäisemään niiden syntymistä tulevaisuudessa. Toimintasuunnitelma kuuluu osana laajempaan pankkisektorin riskien vähentämiskokonaisuuteen ja pankkiunionin viimeistelytoimiin.

Neuvosto päätti toimintasuunnitelmassaan, että ongelmalainojen kehitystä ja suunnitelman edistymistä arvioidaan komission antaman seurantaraportin perusteella aluksi kuuden kuukauden aikajänteellä. Komissio on antanut neljä seurantaraporttia (E 12/2018 vp, EJ 11/2018 vp, EJ 30/2018 vp ja EJ 13/2019 vp).

Komissio on ilmoittanut, että se ei tällä kertaa ole antamassa kirjallista seurantaraporttia toimenpidesuunnitelman etenemisestä, koska lähes kaikki toimenpiteet on toteutettu tai toteutumassa. Toimenpidesuunnitelma ei rajaa sitä, missä muodossa komissio voi raportointinsa edistyksestä antaa. Neuvoston puheenjohtajana Suomi kuitenkin katsoo, että ECOFIN-neuvoston on asianmukaista saada vähintään suullinen päivitys tässä

kohtaa, kun pankkiunioni ja sen kehittäminen ovat asialistalla sekä joulukuun ECOFIN-neuvostossa että euroryhmässä.

Komissio antoi kaksi toimintasuunnitelmaan liittyvää lainsäädäntöehdotusta maaliskuussa 2018. Järjestämättömiin vastuisiin liittyvien tappioiden kattamista koskeva vakavaraisuusasetuksen muutos sovittiin nopeasti ja julkaistiin virallisessa lehdessä 25.4.2019. Luotonhallinnoijia, luotonostajia ja vakuuksien realisointia koskeva direktiiviehdotus on jaettu neuvostossa ja Euroopan parlamentissa kahtia. Neuvostolla on molemmista direktiiveistä kannat, mutta Euroopan parlamentilla vielä ei, joten neuvotteluja ei ole vielä saatu aloitettua.

Järjestämättömien luottojen tilanne EU:ssa

Euroopan pankkiviranomainen (EBA) julkisti 8.11.2019 raportin järjestämättömien luottojen tilanteesta (EBA Report on non-performing loans). Järjestämättömien luottojen kokonaismäärä oli raportin mukaan 636 miljardia euroa kesäkuussa 2019 ja keskimääräinen järjestämättömien luottojen osuus kaikista luotoista on 3 %. Luottotappiovarausten suhde järjestämättömiin luottoihin on kasvanut hyvin vähän ja oli 44,9 % kesäkuussa 2019. Erot jäsenvaltioiden välillä ovat edelleen todella suuret. Suurin järjestämättömien luottojen osuus kaikista luotoista on Kreikassa (39,2 %) ja toiseksi suurin Kyproksella (21,5 %). Myös viidessä muussa jäsenvaltiossa osuus on yli 5 %.

EBA katsoo, että järjestämättömien luottojen määrän lasku on johtunut suurilta osin talouden kasvusta, alhaisista koroista ja työttömyyden laskusta ja onkin huolissaan talouden näkymien huonontumisesta. EBA pitää suurimpina ongelmina edelleen toimivien jälkimarkkinoiden puutetta sekä tehottomia maksukyvyttömyysmenettelyjä ja täytäntöönpanomekanismeja.

Edistyminen neuvoston toimintasuunnitelman toteuttamisessa

Rahoituspalvelukomitealle 6.11. antamansa esityksen perusteella komissio katsoo, että merkittävää edistystä on tapahtunut kohti toimintasuunnitelman täysimääräistä täytäntöönpanoa ja lähes kaikki toimenpiteet on toteutettu. Huomionarvoista on, että komissio arvioi toimenpiteitä omasta näkökulmastaan, eli katsoo esimerkiksi lainsäädäntötoimenpiteen valmiiksi heti kun se on antanut ehdotuksen, vaikka neuvottelut jatkuisivat neuvostossa ja Euroopan parlamentissa. Kuten yllä on kuvattu, komission keväällä 2018 antaman lainsäädäntöpaketin neuvottelut ovat vielä neuvostossa ja Euroopan parlamentissa osittain kesken.

Toimintasuunnitelman toimenpiteistä on saatettu päätökseen:

- järjestämättömien lainojen luottotappiovarauksia koskevien olemassa olevien valvontavaltuuksien tulkinta EU-lainsäädännössä
- mahdollisten riittämättömien tappiovarausten vähentäminen automaattisten ja aikaan sidottujen varausten avulla
- järjestämättömiä lainoja koskevien yhteisen valvontamekanismin suuntaviivojen ulottaminen pieniin pankkeihin
- järjestämättömien saamisten hallintaa koskevien EU:n suuntaviivojen hyväksyminen
- pankeilta edellytettävien lainaa koskevien tietojen parantaminen niiden rahoitustoiminnan luottovastuissa
- luonnos kansallisten omaisuudenhoito-yhtiöiden toteuttamiseksi
- järjestämättömien lainojen jälkimarkkinoiden kehittäminen

- vakuusvelkojen suojan parantamisen mahdollisuutta koskeva lisäanalyysi
- makrovakautta koskevien lähestymistapojen kehittäminen järjestämättömien lainojen kertymien estämiseksi tulevaisuudessa
- parannetut omaisuususerien laatua ja järjestämättömiä lainoja koskevat julkistamisvaatimukset
- järjestämättömiä lainoja koskevan datainfrastruktuurin vahvistaminen ja järjestämättömiin lainoihin keskittyvien transaktioalustojen ottaminen harkintaan.

Toimintasuunnitelman toimenpiteistä toteutumassa ovat:

- uudet suuntaviivat pankkien lainanantoon ja -valvontaan sekä sisäiseen hallintaan

Käynnissä olevia toimenpiteitä ovat:

- lainojen perintäjärjestelyjä (mukaan lukien maksukyvyttömyyttä) koskevan vertailuanalyysin käytännöt pankkivelkojen näkökulmasta
- maksukyvyttömyyteen liittyvien ongelmien painottaminen eurooppalaisen ohjausjakson aikana.

EU:n oikeuden mukainen oikeusperusta/päätöksentekomenettely

-

Käsittely Euroopan parlamentissa

-

Kansallinen valmistelu

Valtiovarainministeriö ja Suomen pysyvä edustusto Euroopan unionissa
EU-ministerivaliokunta 29.11.2019

Eduskuntakäsittely

SuV 29.11.2019

Kansallinen lainsäädäntö, ml. Ahvenanmaan asema

-

Taloudelliset vaikutukset

-

Muut asian käsittelyyn vaikuttavat tekijät

-

Asiakirjat

Rahoituspalvelukomitean raportti järjestämättömistä luotoista 9854/17
Neuvoston päätelmät järjestämättömien lainojen käsittelyä koskevasta EU:n
toimintasuunnitelmasta 11.7.2017 9899/17

Laatijan ja muiden käsittelijöiden yhteystiedot

EUE/ Erityisasiantuntija Katri Aho, etunimi.sukunimi@formin.fi, p. +32470851264
VM/RMO, EU-avustaja Henri Jaakkola, etunimi.sukunimi@vm.fi, p. 050 443 4653

EUTORI-tunnus

EU/2018/0548, EU/2019/0861

Liitteet**Viite**

Valtiovarainministeriö

PERUSMUISTIO

VM2019-00633

KO Heinonen Miika(VM)

19.11.2019
JULKINEN

Asia

ECOFIN-neuvosto 5.12.2019, Bryssel;**14. Neuvoston päätökset/suosituksat vakaus- ja kasvusopimuksen toimeenpanosta**

Kokous

Talous- ja rahoitusasioiden neuvosto 05.12.2019

U/E/UTP-tunnus

Käsittelyvaihe ja jatkokäsittelyn aikataulu

Neuvoston on tarkoitus hyväksyä perussopimuksen artiklan 121 kohdan 4 ja neuvoston asetuksen (EY) numero 1466/97 mukainen päätös sen toteamisesta, että Romania ja Unkari eivät ole ryhtyneet tuloksellisiin toimiin merkittävän poikkeaman korjaamiseksi sekä neuvoston suositukset merkittävän poikkeaman korjaamiseksi.

Suomen kanta

Suomi toimii kokouksessa puheenjohtajana eikä esitä omia kansallisia kantoja.

Suomi voi hyväksyä neuvoston päätöksen siitä, että Romania ja Unkari eivät ole ryhtyneet tehokkaisiin toimiin merkittävän poikkeaman korjaamiseksi sekä neuvoston suositukset merkittävän poikkeaman korjaamiseksi.

Pääasiallinen sisältö**Romania**

Neuvosto aloitti Romanian kohdalla merkittävän poikkeaman menettelyn ensimmäisen kerran kesällä 2017 todettuaan, että Romanian rakenteelliseen jäämään oli syntynyt merkittävä poikkeama vuonna 2016 keskipitkän aikavälin tavoitteeseensa johtavalta sopeutuspolulta ja Romanian annetuista maakohtaisista suosituksista. Romania on ollut merkittävän poikkeaman menettelyssä koskien myös vuotta 2017. Kesäkuussa 2019 neuvosto käynnisti Romanian kolmannen merkittävän poikkeaman menettelyn koskien nyt vuotta 2018 ja antoi uudet suositukset merkittävän poikkeaman korjaamiseksi. Neuvoston suositusten mukaan Romanian tulisi vahvistaa rakenteellista jäämää yhden prosenttiyksikön verran vuonna 2019 ja 0,75 prosenttiyksikköä vuonna 2020. Lisäksi julkiset nettoperuserämenot saavat kasvaa enintään 4,5 % vuonna 2019 ja 5,1 % vuonna 2020.

Romanian alijäämä kasvaa komission syksyn ennusteen mukaan 4,4 prosenttiin vuonna 2020 ja 6,1 prosenttiin vuonna 2021. Eurostatin lokakuussa julkaistujen tilastojen

mukaan alijäämä vuonna 2018 jäi kuitenkin alle 3 prosentin (2,96 %), joten liiallisen alijäämän menettelyn käynnistäminen ei ole nyt ajankohtaista. Asiaan palattaneen ensi keväänä.

Komissio totesi 20.11.2019, ettei Romania ole tehnyt tarvittavia toimia merkittävän poikkeaman poistamiseksi. Julkiset nettoperusmenot kasvavat Romaniassa komission ennusteen mukaan 12,8 % kuluvana vuonna ja 11,1 % vuonna 2020. Romanian rakenteellinen jäämä heikkenee vuonna 2019 komission ennusteen mukaan -3,5 prosenttiin suhteessa BKT:hen ja edelleen -4,4 prosenttiin vuonna 2020.

Neuvoston uuden suositusluonnoksen mukaan Romanian julkiset nettoperusmenot saavat kasvaa enintään 4,4 % vuonna 2020, mikä vastaa 1,0 prosenttiyksikön suuruista rakenteellisen jäämän sopeutusta. Romanian tulee raportoida neuvostolle tehdyistä toimista 15.4.2020 mennessä. Euroalueen ulkopuolisena maana Romanian annettujen suositusten noudattamatta jättäminen ei voi johtaa sanktioihin.

Unkari

Unkari on ollut aiemmin merkittävän poikkeaman menettelyssä koskien vuotta 2017. Kesäkuussa 2019 neuvosto käynnisti Unkarin toisen merkittävän poikkeaman menettelyn koskien vuotta 2018 ja antoi uudet suositukset merkittävän poikkeaman korjaamiseksi. Neuvoston suositusten mukaan Unkarin tulisi vahvistaa rakenteellista jäämää yhden prosenttiyksikön verran vuonna 2019 ja 0,75 prosenttiyksikköä vuonna 2020. Lisäksi julkiset nettoperusmenot saavat kasvaa enintään 3,3 % vuonna 2019 ja 4,7 % vuonna 2020.

Komissio totesi 20.11.2019, ettei Unkari ole tehnyt tarvittavia toimia merkittävän poikkeaman poistamiseksi. Julkiset nettoperusmenot kasvavat Unkarissa komission ennusteen mukaan 6,8 % kuluvana vuonna ja 7,5 % vuonna 2020. Unkarin rakenteellisen jäämän ennustetaan paranevan 0,5 prosenttiyksikköä kuluvana vuonna. Tämä jää kuitenkin vajaaksi Unkarille asetetusta yhden prosenttiyksikön sopeutusvaatimuksesta. Vuonna 2020 rakenteellisen jäämän ennustetaan sen sijaan paranevan 1,2 prosenttiyksikköä, mikä ylittää asetetun sopeutusvaatimuksen. Komission toteaaakin, että vuoden 2019 osalta Unkarin sopeutustoimet eivät ole olleet riittäviä, kun taas vuoden 2020 suunnitellut toimet ovat linjassa maan finanssipolitiikkaa koskevien suositusten kanssa.

Neuvoston uuden suositusluonnoksen mukaan Unkarin julkiset nettoperusmenot saavat kasvaa enintään 4,7 % vuonna 2020, mikä vastaa 0,75 prosenttiyksikön rakenteellisen jäämän sopeutusta. Unkarin tulee raportoida neuvostolle tehdyistä toimista 15.4.2020 mennessä. Euroalueen ulkopuolisena maana Unkarille annettujen suositusten noudattamatta jättäminen ei voi johtaa sanktioihin.

EU:n oikeuden mukainen oikeusperusta/päätöksentekomenettely

- Päätös sen toteamisesta, että Romania ja Unkari eivät ole ryhtyneet tuloksellisiin toimiin merkittävän poikkeaman korjaamiseksi: Perussopimuksen art. 121(4) ja asetus (EY) N:o 1466/97 / määräenemmistö (kyseessä olevan maan ääntä ei huomioida).
- Suositus Romanian ja Unkarille havaitun merkittävän poikkeaman korjaamiseksi: Perussopimuksen art. 121(4) sekä asetus (EY) N:o 1466/97 / määräenemmistö (kyseessä olevan maan ääntä ei huomioida).

Käsittely Euroopan parlamentissa

-

Kansallinen valmistelu

EU-ministerivaliokunta 29.11.2019

Eduskuntakäsittely

Suuri valiokunta 29.11.2019

Kansallinen lainsäädäntö, ml. Ahvenanmaan asema

-

Taloudelliset vaikutukset

-

Muut asian käsittelyyn vaikuttavat tekijät

-

Asiakirjat

- COM(2019) 912 final Recommendation for a Council recommendation with a view to correcting the significant observed deviation from the adjustment path toward the medium-term budgetary objective in Romania, 20.11.2019
- COM(2019) 913 final Recommendation for a Council decision establishing that no effective action has been taken by Romania in response to the Council Recommendation of 14 June 2019, 20.11.2019
- COM(2019) 921 final Recommendation for a Council decision establishing that no effective action has been taken by Hungary in response to the Council Recommendation of 14 June 2019, 20.11.2019
- COM(2019) 922 final Recommendation for a Council recommendation with a view to correcting the significant observed deviation from the adjustment path toward the medium-term budgetary objective in Hungary, 20.11.2019

Laatijan ja muiden käsittelijöiden yhteystiedot

VM/KO EU-avustaja Miika Heinonen, p. 0295 160 321
 etunimi.sukunimi@vm.fi

EUTORI-tunnus**Liitteet****Viite**

27.11.2019

EURORYHMÄ 4.12.2019, Bryssel

Euroryhmä kokouksissa 4.12.2019 käsitellään alustavan asialistan mukaan seuraavia asioita:

- **Kreikka – 4. tiukennetun valvonnan raportti**

Komissio, Euroopan keskuspankki ja Euroopan vakausmekanismi tekivät lokakuussa Kreikan rahoitustukiohjelmien jälkeiseen tiukennettuun valvontaan liittyvän tarkastusvierailun Ateenaan. Toimielimien valvontaraportti julkaistiin marraskuun lopussa. Kansainvälinen valuuttarahasto IMF teki samanaikaisesti tarkastuksensa osana omaa Artikla IV- menettelyään. Kreikka on ollut tiukennetun ohjelman jälkeisen valvonnan piirissä sen jälkeen, kun sen kolmas tukiohjelma päättyi kesällä 2018. Tiukennetusta valvonnasta laaditaan lähtökohtaisesti raportti neljännesvuosittain tavanomaisen puolivuositaisen raportin sijaan.

Kreikan ensimmäinen, 53 miljardin euron rahoitustukiohjelma toteutettiin kahdenvälisinä lainoina vuosina 2010-2011. Suomen osuus oli 1,0 miljardia euroa. Lainan lyhennykset alkavat kesäkuussa 2020. Toisesta, Euroopan rahoitusvakausvälineestä (ERVV) myönnetystä ohjelmasta maksettiin Kreikalle pääomaltaan 131 miljardia euroa. Suomen laskennallinen osuus lainasta on 2,5 miljardia euroa. Lainan lyhennykset alkavat vuonna 2023. Suomen saatavia ERVV-lainoista turvaa 0,91 miljardin euron arvoinen vakuusjärjestely. Kolmas ohjelma toteutettiin Euroopan vakausmekanismista (EVM). Kreikan 60 miljardin euron EVM-lainojen lyhennys alkaa vuonna 2034. Suomen laskennallinen osuus Kreikan EVM-lainoista on 1,1 miljardia euroa.

Kreikan kolmas rahoitustukiohjelma päättyi kesäkuussa 2018. Osana tuolloin sovittuja lyhyen ja keskipitkän aikavälin velkahelpotustoimia Kreikka sitoutui jatkamaan ohjelmiensa aikana käynnistettyjä uudistuksia. Euroryhmä päätti samalla aloittaa uudestaan vuonna 2012 sovitun, mutta vuonna 2015 keskeytetyn eurojärjestelmän arvopaperimarkkinaohjelmassa Kreikan velkakirjoihin tehdyistä sijoituksista kansallisille keskuspankeille kertyviä tuottoja (ns. SMP/ANFA- tuotot) vastaavan määrän tulouttamisen Kreikan valtiolle maan velanhoitokulujen kattamiseksi.

Tuloutusten ehdoksi asetettiin se, että Kreikka toteuttaa sovitusti sille asetetut ennakolliset toimet, joiden täytäntöönpanoa toimielimet valvovat osana tiukennettua valvontaa. Tuottoja vastaavat määrät oli tarkoitus tulouttaa puolivuositain vuosina 2018-2022. Kesällä 2019 valmistuneessa edellisessä raportissaan toimielimet totesivat, ettei asetettuja ennakollisia toimia ollut toteutettu kokonaisuudessaan, joten tuloutusta ei tehty. Tilanteeseen vaikuttivat Kreikassa alkukesällä pidetyt parlamenttivaalit. Toimielimien mukaan vaalien jälkeen muodostettu uusi hallitus on nyt saanut toteutettua ehdoksi asetetut ennakolliset toimet, joiden alkuperäiseksi aikatauluksi oli asetettu kuluvan vuoden puoliväli. Koska toimielimien arvio on yksimielinen, Kreikalle voidaan tulouttaa euroryhmän kesäkuussa 2018 tekemän päätöksen mukaisesti yhteensä 767 miljoonaa euroa SMP/ANFA-tuottoja tähän tarkoitukseen varatulta sulkutililtä. Suomen osuus tuloutuksesta on 16,08 miljoonaa euroa.

Ennakolliset toimet ovat koskeneet erityisesti yksityistämishankkeita, energiamarkkinoiden modernisointia sekä hallinnon uudistamista ja digitalisointia. Uuden hallituksen aloitettua työnsä erityisesti monet yksityistämishankkeet ovat nytkähtäneet eteenpäin (esimerkiksi Ateenan entisen Hellikon- lentokenttäalueen myynti). Markkinat ovat ottaneet positiivisesti vastaan uuden hallituksen ohjelman ja valtion velkakirjojen korot ovat alentuneet. Julkisuudessa erityistä huomiota ovat herättäneet entisestäänkin tiivistyneet taloussuhteet Kiinaan.

Viimeisetkin pääomaliikkeiden rajoitukset purettiin kesällä 2019. Tämän seurauksena niin Kreikan kuin kreikkalaispankkienkin luottoluokitukset ovat kohentuneet. Pankkisektoria rasittaa edelleenkin järjestämättömien luottojen suuri osuus.

Kreikassa on toistuvasti keskusteltu siitä, tulisiko sopeutusohjelmassa vuoteen 2022 saakka sovittua 3,5 %/BKT perusylijäämätavoitetta huoventaa. Kansainväliset sijoittajat ja luottoluokittajat ovat korostaneet Kreikan perusylijäämän merkitystä luottoriskin pienentymisessä ja luottamuksen lisääntymisessä. Toimielimien arvion mukaan perusylijäämätavoite ylitetään tänä vuonna ja sen arvioidaan olevan 3,8 %.

- **Kypros – ohjelman jälkeinen valvonta**

Euroryhmälle esitellään seitsemäs Kyproksen ohjelman jälkeistä valvontaa koskeva raportti. Kyproksen talouskasvu on edelleen suhteellisen vahvaa, mutta hidastumaan päin – viime vuonna kasvu oli 4,1 %, tänä vuonna kasvun ennustetaan jäävän 2,9 %:iin muun muassa siksi, että turismin kasvu näyttää laantuneen tämän vuoden alkupuolella. Kotimainen kysyntä on kuitenkin vilkasta, sillä työllisyystilanne on ainakin toistaiseksi hyvä.

Julkistalouden näkymät ovat melko hyvät, tämän vuoden ylijäämäksi ennustetaan 3,7 % BKT:sta. Riskeihin kuuluvat tänä vuonna käynnistetyin terveydenhuollon uudistuksen täytäntöönpanon vaikutukset sekä sopeutusohjelman aikana toteutettujen julkisen sektorin palkkaleikkausten mahdollinen purku edelleen käynnissä olevien tuomioistuinkäsittelyjen lopputuloksena. Kypros on ohjelman jälkeisen valvonnan piirissä, kunnes se on maksanut takaisin vähintään 75 prosenttia Euroopan vakausmekanismilta (EVM) saamistaan 6,3 miljardin euron lainoista. Kyproksen sopeutusohjelma päättyi maaliskuussa 2016. Kyprokselle varattua EVM-rahoitustukea jäi maksamatta 2,7 mrd. euroa.

- **Espanja – ohjelman jälkeinen valvonta**

Euroryhmälle esitellään Espanjan pankkitukiohjelman jälkeistä valvontaa koskevan 12. tarkastusraportin tuloksia. Espanjalle myönnettiin heinäkuussa 2012 rahoitustukea Euroopan vakausmekanismista (EVM) rahoitusjärjestelmän tervehdyttämiseksi enintään 100 miljardia euroa. Espanja nosti tukea 41,3 miljardia euroa ja irtautui ohjelmastaan 18 kuukauden jälkeen, vuoden 2013 lopussa. Espanja on maksanut takaisin EVM-lainojaan etuajassa yhteensä yli 17 miljardia euroa. Maksamatta on vielä 23,7 miljardia euroa. Se on ohjelman jälkeisen valvonnan piirissä, kunnes se on maksanut takaisin vähintään 75 prosenttia saamastaan lainasta.

Espanjan rahoitussektori on vakautunut ja edelleen kohtuullisen hyvänä jatkuva talouskasvu pitää riskit EVM-lainojen takaisinmaksun laiminlyömisestä alhaisella tasolla. Espanjan pankkisektorin tuottavuus on sangen hyvä, pankit ovat riittävästi pääomitettuja ja likviditeetti on hyvä. Kuten muuallakin Euroopassa, riskinä ovat lähinnä sopeutuminen edelleen jatkuvaan matalaan korkotasoon sekä talouskasvun hidastuminen. Järjestämättömien luottojen osuus pankkien lainakannasta on saatu painettua jo lähelle EU:n keskiarvoa. Kiinteistökaupan hiipuminen saattaa vaikeuttaa järjestämättömien luottojen vähentämistä jatkossa.

Talouskasvu on jatkunut, mutta aiempaa verkkaisemmin. Myös työttömyysasteen lasku jatkuu, mutta hidastuneeseen tahtiin, eikä uusia työpaikkoja ole luotu aiempaan malliin. Viime kesäkuussa Espanja pääsi eroon liiallisen alijäämämenettelyn piiristä.

- **Euromaiden alustavien talousarviosuunnitelmien arviointi sekä euroalueen budjettitilanne ja näkymät kokonaisuutena**

Komissio julkaisi 20.11. arviot euromaiden alustavista talousarviosuunnitelmista. Aiempien vuosien tapaan maat on jaettu arvioissa kolmeen ryhmään vakaus- ja kasvusopimuksen noudattamisen suhteen (noudattaa, noudattaa laajasti ottaen ja on riskissä olla noudattamatta). Kaikki jäsenmaat ovat nyt vakaus- ja kasvusopimuksen ennaltaehkäisevässä osassa Espanjan poistuttua viimeisenä maana liiallisen alijäämän menettelystä kesällä.

Komission arvion mukaan Suomi on maaryhmässä, jolla on riski olla noudattamatta vakaus- ja kasvusopimuksen ennaltaehkäisevää osaa vuonna 2020. Suomelle arvioitu poikkeama on ennaltaehkäisevän osan molempien mittarien (rakenteellinen jäämä ja menosääntö) kohdalla merkittävä sekä vuonna 2020 että kumulatiivisesti vuosina 2019–2020. Komissio toteaa kuitenkin, että Suomen julkisen velan suhde BKT:hen on vielä alle 60 %, ja lisäksi alijäämä on kaukana 3 prosentin rajasta.

Riskejä vakaus- ja kasvusopimuksen noudattamatta jättämiseen komissio näkee Suomen lisäksi seitsemässä maassa. Komissio on erityisen huolissaan niistä korkean velkasuhteen maista (Italia, Ranska, Espanja ja Belgia), joiden velkasuhde ei alene sääntöjen mukaisesti. Näiden maiden osalta on riski, etteivät ne ennaltaehkäisevän osan lisäksi noudata velkakriteeriä vuosina 2019–2020. Vakaus- ja kasvusopimusta noudattavassa kategoriassa on viime vuoden tavoin yhdeksän euromaata.

- **Euroryhmän työohjelma alkuvuodelle 2020**

Euroryhmässä hyväksytään tavanomaiseen tapaan puolivuositainen työsuunnitelma euroryhmälle alkuvuodeksi 2020. Euroryhmä jatkaa talouskehityksen aktiivista seuraamista ja on valmiina uudelleentarkastelemaan politiikkastrategioita sekä tekemään koordinoituja ja oikea-aikaisia politiikkatoimia, jos talouden riskit toteutuvat.

Rakenteelliset uudistukset tulevat säilymään temaattisten keskustelujen keskiössä. Finanssipolitiikan viritystä tarkastellaan tarkasti kuten myös vakaus- ja kasvusopimukseen liittyviä prosesseja. Ohjelmamaiden (Kypros, Irlanti, Portugali, Espanja) ohjelman jälkeiseen valvontaan osallistutaan samoin kuin Kreikan tiukennetun valvonnan raportteja tarkastellaan. Euroryhmä ottaa tiedoksi uuden komission prioriteetit liittyen talous- ja rahaliittoon ja on valmis jatkamaan työskentelyä EMUn syventämiseksi joulukuun 2019 eurohuippukokouksessa tehtävien linjausten mukaisesti.

Euroryhmä laajennetussa kokoonpanossa

- **Raportin valmistelu valtioiden päämiehille – EMUn syventäminen**

Kesäkuussa eurohuippukokouksessa vahvistettiin euroryhmässä saavutettu yhteisymmärrys Euroopan vakausmekanismista tehtyyn sopimukseen (EVM-sopimus) tehtävistä muutoksista. Samalla sovittiin, että työtä teknisistä yksityiskohdista jatketaan syksyllä. Valtioneuvosto antoi asiassa eduskunnalle jatkoselvityksen EJ 5/2019 vp. Euroryhmän odotetaan pääsevän yhteisymmärrykseen EVM-sopimuksen muuttamisen kokonaisuudesta ja raportoivan eurohuippukokoukselle saavuttamastaan kokonaisratkaisusta. Jatkotyössä virkamiestasolla saavutettu yhteisymmärrys on Suomen kantojen mukainen.

Useat jäsenmaat ovat korostaneet EVM-sopimuksen uudistamisen olevan kokonaisratkaisu, jonka lopullinen hyväksyminen edellyttää yhteisymmärrystä kaikista yksityiskohdista. Eurohuippukokouksen on tarkoitus hyväksyä kokonaisratkaisu joulukuussa. EVM-sopimukseen tehtävät muutokset saatetaan voimaan ratifioimalla muutossopimus. Viimeiset avoinna olevat kysymykset ovat liittyneet erityisesti euromaiden joukkovelkakirjojen vahvistettujen yhteistoimintalausekkeiden liittämisestä EVM-sopimuksen liitteeksi sekä pankkien yhteisen kriisinratkaisurahaston yhteisen varautumisjärjestelyn aikaistettuun käyttöönottoon, tiedonjakoon ja mahdollisiin ylimääräisiin suojamekanismeihin.

EVM:n uudistamista koskevassa jatkotyössä on virkamiestasolla päästy yhteisymmärrykseen muutoksista ennakkolistien välineiden ohjeeseen ja hinnoitteluohjeeseen. Lisäksi on saavutettu yhteisymmärrys menetelmistä, joita käytetään tukea hakevan jäsenmaan velan kestävyys ja rahoitustuen takaisinmaksukyvyyn arviointiin, sekä komission ja EVM:n keskinäistä yhteistyötä ja työnjakoa täsmäntävästä yhteistyöpöytäkirjasta. Keskeinen avoin asia koskee euromaiden joukkovelkakirjojen uusien yhteistoimintalausekkeiden mallilausekkeiden liittämistä EVM-sopimuksen liitteeksi, joka lieventäisi joitakin jäsenmaiden esittämiä, uusiin yhteistoimintalausekkeisiin liittyviä perustuslaillisia huolia.

Yhteisen varautumisjärjestelyn osalta on valmisteltu syksyn aikana asiakirjoja, joilla uusi varautumisjärjestelyväline toimeenpannaan. Asiakirjat on valmisteltu sillä oletuksella, että varautumisjärjestely otetaan käyttöön vasta siirtymäkauden päätyttyä eli vuoden 2024 alussa. Euroryhmän on tarkoitus vahvistaa asiakirjat poliittisesti kokouksessa, mutta ne voidaan hyväksyä muodollisesti vasta, kun EVM-muutossopimus on tullut voimaan.

Asiakirjoista kolme on EVM:n hallintoneuvoston päätösluonnoksia. Ensimmäinen koskee varautumisjärjestelyn nimellistä kattoa ja pankkien kriisinratkaisulainsäädännön pysyvyyttä koskevia määräyksiä. Yhteisen kriisinratkaisurahaston arvioitu tavoitetaso on tällä hetkellä n. 60-75 miljardia euroa ja nimellinen katto tullaan asettamaan tämän mukaisesti. Toinen hallintoneuvoston päätösluonnos koskee varautumisjärjestelyn perustamista ja siihen liittyvien ehtojen määrittelyä sekä varautumisjärjestelyn lakkauttamista. Keskeiset ehdot ovat mm. lainojen 3-5 vuoden erääntymisaika ja myönnettyjen luottojen rajattu euromääräinen enimmäismäärä. Varautumisjärjestelyn voimassaoloaika on lähtökohtaisesti 10 vuotta ja sitä jatketaan automaattisesti, ellei kriisinratkaisuneuvosto tai EVM esitä sen lakkauttamista. Kolmas hallintoneuvoston päätösluonnos koskee pankkien suoran pääomitusvälineen lakkauttamista, jonka yhteinen varautumisjärjestely korvaa.

Euroryhmän on lisäksi tarkoitus vahvistaa varautumisjärjestelyä koskevat yksityiskohtaiset ohjeet. Ohjeet sisältävät keskeiset määritelmät ja prosessit varautumisjärjestelyn toimeenpanemiseksi. Ohjeista laadittu luonnos on EVM-muutossopimuksen mukainen, joskin siinä on vielä kaksi keskeistä avointa kysymystä. Ensimmäinen koskee tietojenvaihtoa ja tietojen luottamuksellisuutta. Suomi on pyrkinyt neuvotteluissa turvaamaan mahdollisimman laajat tiedonsaantioikeudet EVM:lle sekä varmistamaan, että kansallisten parlamenttien perustuslailliset tietojensaantioikeudet toteutuvat. Toinen avoin kysymys koskee mahdollisia ylimääräisiä suojamekanismeja, jos varautumisjärjestelyn kautta myönnettyä rahoitusta ohjataan maksuvalmiustukitarkoituksiin. EVM-ohjeen lisäksi on valmisteltu EVM:n ja kriisinratkaisuneuvoston välistä lainasopimusta (*facility agreement*) yhteisestä varautumisjärjestelystä, joka on se oikeudellinen asiakirja, jolla varautumisjärjestely käytännössä perustetaan sopimusosapuolten välille. Lainasopimuksessa on vielä muutamia avoimia kysymyksiä, jotka liittyvät keskeisesti EVM:n riskiasemaan.

Kokouksessa keskustellaan myös yhteisen varautumisjärjestelyn mahdollisesta aikaistetusta käyttöönotosta ja siihen liittyen mahdollisista muutoksista valtiosopimukseen vakaussuojien siirrosta yhteiseen kriisinratkaisurahastoon ja rahasto-osuuksien yhdistämisestä. Valtioneuvosto antoi

asiasta selvityksen eduskunnalle 25.10.2019 (E 45/2019 vp) ja asian eduskuntakäsittely on edelleen kesken.

Korkean tason työryhmän puheenjohtaja raportoi laajennetulle euroryhmälle työryhmän ja sen kolmen alatyöryhmän työskentelystä syksyn aikana sekä esittelee luonnoksen uudeksi tiekartaksi poliittisten neuvottelujen aloittamiseksi **yhteisestä talletussuojajärjestelmästä (EDIS)**. Puheenjohtajan luonnosta uudeksi tiekartaksi poliittisten neuvottelujen aloittamiseksi käsiteltiin laajennetussa eurotyöryhmässä 25.11 ja uusi versio luonnoksesta tultaneen antamaan ennen euroryhmää.

Tiekartta sisältää erilaisia toimenpiteitä pankkiunionin syventämiseen liittyen, jotka on jaoteltu valmisteleavan vaiheen, täytäntöönpanovaiheen ja pitkän tähtäimen toimenpiteisiin. Tiekarttaluonnos sisältää toimenpide-ehdotuksia liittyen mm. yhteisen talletussuojajärjestelmän vaiheittaiseen käyttöönottoon, valtiovelkakirjojen vakavaraisuus-kohteluun, pankkien rajat ylittävän liiketoiminnan edistämiseen ja kriisinratkaisu-lainsäädännön täydentämiseen pieniin ja keskisuuriin pankkeihin sovellettavien kriisinratkaisuvaltuuksien osalta.

Euroryhmässä tullaan keskustelemaan luonnoksen sisältämistä toimenpide-ehdotuksista ja niiden ajallisesta järjestyksestä. Keskustelu virkamiestasolla on ollut jäsenvaltioiden vanhojen kantojen mukaisesti jakautunutta, ja useilla jäsenvaltioilla on edelleen ollut vahvoja kantoja/ennakkoehdotuksia etenemiselle. Euroryhmässä ei tehtäne sitovia päätöksiä yksittäisten toimenpiteiden suhteen, mutta on todennäköistä, että tiekartassa kuvatut toimet muodostavat pohjan pankkiunionia koskeville tuleville komission esityksille ja pankkiunionia koskeville poliittisille keskusteluille.

Euroalueen talousarviovälineen (BICC) valmistelu on syksyn kuluessa edennyt lainsäädäntövaiheeseen neuvoston työryhmässä osana uudistusten ja investointien tukiohjelmää. Euroryhmätyöryhmä jatkaa mahdollisen rahoitusta täydentävän valtiosopimuksen tarpeen, sisällön ja koon määrittelyä seuraavien kuukausien aikana.

LIITTEET

Asiasanat

Hoitaa

Tiedoksi
